

Euroopan oikeusasiamies

Vuosikertomus 2016

Euroopan oikeusasiamies

Vuosikertomus
2016

Sisällysluettelo

Johdanto	4
1 Vuosi 2016 pähkinänkuoressa	6
2 Keskeiset aiheet	7
2.1 EU:n päätöksenteon avoimuus	7
2.2 Eturyhmätoiminnan avoimuus	9
2.3 Avoimuus talous- ja rahoitusasioita koskevassa päätöksenteossa	10
2.4 Oikeus tutustua EU:n asiakirjoihin	12
2.5 Eettiset kysymykset	14
2.6 EU:n virastot ja muut elimet	15
2.7 EU:n sopimukset ja avustukset	16
2.8 Tulevat haasteet	17
3 Hyvän hallinnon palkinto	20
4 Viestintä	21
5 Suhteet EU:n toimielimiin	23
5.1 Euroopan parlamentti	23
5.2 Vetoamusvaliokunta	23
5.3 Euroopan komissio	24
5.4 Muut toimielimet, virastot ja organisaatiot	25
5.5 YK:n vammaisyleissopimus	25
6 Euroopan oikeusasiamiesten verkosto	27
7 Päivittäinen tapausten käsittely	31
8 Kantelujen tyyppi ja lähde	32
8.1 Yhteenveto kanteluista ja strategisista tutkimuksista	32
8.2 Oikeusasiamiehen toimivaltaan kuulumattomat kantelut	35
9 Kantelun kohteena olleet toimielimet ja elimet	37
10 Kantelujen aiheet	38
11 Tulokset	39
12 Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen	42
13 Resurssit	43
13.1 Talousarvio	43
13.2 Resurssien käyttö	44
Näin otat yhteyttä Euroopan oikeusasiamieheen	45

Johdanto

Emily O'Reilly, Euroopan oikeusasiamies.

Minulla on ilo esitellä vuoden 2016 vuosikertomus.

Vuosi oli Euroopan unionille sekasorron vuosi, ja haasteita tulee riittämään jatkossakin. Työmarkkinakriisi, yhä jatkuva muuttoliikekriisi, Yhdistyneen kuningaskunnan päätös erota unionista ja huolet Yhdysvaltojen uuden hallinnon Eurooppaan kohdistuvista vaikutuksista ovat pakottavia syitä, joiden vuoksi EU:n toimielimet on saatava vastaamaan paremmin oikeusasiamiehen toimiston palvelemien kansalaisten tarpeita ja omaksumaan entistä kansalaismyönteisemmän asenteen.

Viime vuosi osoitti jälleen kerran, että oikeusasiamiehen toiminta voi ajan myötä parantaa EU:n hallinnon laatua. Tämä on sopusoinnussa strategiani mukaisen oikeusasiamiehen toimiston vaikuttavuuden, merkittävyyden ja näkyvyyden parantamisen kanssa.

Toimisto pystyi parantamaan jo ennestään korkeatasoista avoimuutta ja hallinnollisia standardeja EU:n julkisissa elimissä tekemällä ennakoivia strategisia tutkimuksia EU:n toimielinten ongelmista. Oikeusasiamiehen toimisto tarkasti yhteistyössä Euroopan komission ja Euroopan parlamentin kanssa komissiolle poliittista neuvontaa antavia asiantuntijaryhmiä. Toimisto käsitteli yhteistyössä Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin kanssa entisten komission jäsenten eettisiä sääntöjä ja euroryhmän puheenjohtaja Jeroen Dijsselbloemin kanssa euroryhmän avoimuutta. Lisäksi se antoi komissiolle torjunta-aineiden hyväksymistä koskevia suosituksia sekä komissiolle, neuvostolle ja parlamentille kolmikantakokousten avoimuuden parantamista koskevia suosituksia.

Vuoden lopussa toimisto perusti hyvän hallinnon palkinnon, jolla annetaan tunnustusta osaamiselle EU:n julkisessa hallinnossa ja monien Euroopan unionin virkamiesten määrätietoiselle työlle Euroopan kansalaisten paremman elämän puolesta.

Pääasiallisena tehtävänäni on edelleen auttaa yksityishenkilöitä, joilla on ongelmia EU:n julkisen hallinnon kanssa. Valtaosa vuosittain käsiteltävistä sadoista kanteluista koskee heidän ongelmiaan.

Vuonna 2016 pidettiin myös Euroopan oikeusasiamiesten verkoston vuosikokous Brysselissä. Se rakentui verkoston ja oikeusasiamiehen toimiston menestyksekkäälle yhteistyölle muun muassa maahanmuuton sekä eturyhmätoiminnan avoimuuden ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisen alalla. Myös Euroopan komissio sitoutui tehostamaan yhteistyötään verkoston kanssa.

Odotan innolla tulossa olevaa haasteellista vuotta ja yhteistyötä EU:n hallinnon kanssa ratkaisujen löytämiseksi EU:n kansalaisten kohtaamiin ongelmiin. Erityisesti odotan erinomaisesti sujuneen ja yhteistyöhön sitoutuneen toiminnan jatkumista Euroopan parlamentin kanssa. Parlamentin tuki on ollut ja tulee jatkossakin olemaan ratkaisevan tärkeä edellytys sille, että pystyn hoitamaan tehtäviäni tuloksellisesti yhteisesti palveltavien kansalaisten hyväksi.

Emily O'Reilly

Luku 1

Vuosi 2016 pähkinänkuoressa

Vuosi 2016 oli täynnä tapahtumia. Seuraavassa on eräitä tärkeimpiä kohokohtia:

2016

- Helmikuu**
Oikeusasiamies pyytää komissiota raportoimaan torjunta-aineiden hyväksymiseen liittyvistä tuloksista
- Huhtikuu**
"Tupakka-alan eturyhmien toiminnan avoimuuden parantaminen" – Oikeusasiamiehen järjestämä tapahtumaa
- Kesäkuu**
Euroopan oikeusasiamiesten verkoston vuosikokous Brysselissä
- Elokuu**
EU:n pilottihankkeen mukainen rikkomuksista tehtyjen kantelujen käsittely komission toimesta
- Lokakuu**
"Euroopan hajoaminen – totuus, faktat ja sosiaalinen media" – oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma
- Joulukuu**
Avoimen hallinnon kumppanuusohjelman maailmankokous – oikeusasiamiehen puhe täysistunnossa
- 1 Tammikuu**
Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa koskeva kirje Euroopan oikeusasiamiesten verkoston jäsenille
- 3 Maaliskuu**
Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen Euratomin perustamissopimusta käsittelevän asiantuntijaryhmän asiakirjoista
- 5 Toukokuu**
Aloitti tutkimuksen komission erityisneuvonantajien eturistiriitoja koskevasta arvioinnista
- 7 Heinäkuu**
Oikeusasiamies haluaa lisätä kolmikantakokousten avoimuutta
- 9 Syyskuu**
Oikeusasiamies pyytää Euroopan komission puheenjohtaja Junckeria selventämään kantaansa edeltäjänsä uuden roolin osalta
- 11 Marraskuu**
Oikeusasiamies on tyytyväinen puheenjohtaja Junckerin puuttumiseen komission jäsenten toimintasääntöihin

Euroopan oikeusasiamies auttaa kansalaisia heidän asioidessaan Euroopan unionin (EU:n) toimielinten, elinten ja virastojen kanssa. Ilmenevien ongelmien aiheet vaihtelevat sopimusongelmista perusoikeuksien loukkauksiin, päätöksenteon avoimuuden puutteeseen ja asiakirjoihin tutustumisen kieltämiseen. Vuonna 2016 valtaosan tapauksista muodostivat jälleen kerran avoimuuteen liittyvät tutkimukset.

2.1 EU:n päätöksenteon avoimuus

Heinäkuussa oikeusasiamies [julkaisi](#) ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan avoimuutta kolmikantakokouksissa, joissa käydään epävirallisia neuvotteluja unionin lainsäädäntöehdotuksista Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston välillä komission läsnä ollessa. Ehdotusten mukaan olisi julkistettava muun muassa kolmikantakokousten ajankohdat ja esityslistojen yhteenvedot, kummankin lainsäädäntövallan käyttäjän kanta komission ehdotukseen sekä kolmikantakokouksissa läsnä olleiden päättäjien nimet. Oikeusasiamies suositteli, että asiakirjat, joissa seurataan prosessin tärkeimpiä vaiheita, olisi julkistettava mahdollisimman pian neuvottelujen päätyttyä. Oikeusasiamies tarkasti kahta EU:n säädöstä (kiinnitysluottodirektiivi ja kliinistä tutkimuksista annettu direktiivi) koskeneet kolmikantakokousten asiakirjat. Hän järjesti julkisen kuulemisen ja sai sen tuloksena 51 vastausta, mukaan lukien viisi vastausta kansallisilta parlamenteilta. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio vastasivat oikeusasiamiehen ehdotuksiin joulukuussa ja yhtyivät yleisesti ottaen avoimuuden lisäämistä koskeviin oikeusasiamiehen perusteluihin. Toimielimet kuvasivat vastauksissaan alustavia jatkotoimia, joita ovat muun muassa keskinäiset keskustelut ehdotusten täytäntöönpanosta. [#1](#)

Toukokuussa oikeusasiamies aloitti [strategisen tutkimuksen](#), jossa selvitettiin, miten Euroopan komissio toteuttaa eturistiriitojen arviointia erityisneuvonantajensa osalta. Neuvonantajat tarjoavat tilauksesta asiantuntemusta suoraan komission jäsenille. Tutkimus aloitettiin yksittäisten kantelujen johdosta. Sen tavoitteena on varmistaa sääntöjen riittävä toimivuus, jotta voidaan estää sopimaton vaikuttaminen päätöksentekoon. Oikeusasiamies ehdotti Euroopan komission

#1

**LSE EUROPP
blog**

How transparency can be improved in the way EU laws are negotiated and agreed bit.ly/2b2D6qK

Miten voidaan parantaa avoimuutta EU:n säädöksiä koskevilla neuvotteluilla ja hyväksymisprosesseissa.

#2

Nick Beake

[@EUombudsman](#) now started wider inquiry into appointment process for special advisers. (Often work for private sector clients as well as EU).

Euroopan oikeusasiamies on nyt aloittanut erityisneuvonantajien nimittämistä koskevan laajemman tutkimuksen. (Erityisneuvonantajat tekevät usein samanaikaisesti työtä sekä yksityisen sektorin asiakkaille että EU:lle).

Oikeusasiamiehen toimiston käsittelijät tarkastivat asiakirjat, jotka koskivat vuosina 2015 ja 2016 nimitettyjä erityisneuvonantajia.

puheenjohtajalle Jean-Claude Junckerille osoittamassaan kirjeessä, että neuvonantajien tehtävät ja heidän ulkopuolinen toimintansa olisi selvitettävä ennen nimitämistä ja että eturistiriitojen arviointi olisi tehtävä uudelleen, jos heidän ulkopuolinen toimintansa muuttuu. [#2](#)

Oikeusasiamiehen toimiston käsittelijät tarkastivat asiakirjat, jotka koskivat vuosina 2015 ja 2016 nimitettyjä erityisneuvonantajia. Tarkastuskertomuksesta kävi ilmi, että tietyillä aloilla oli vuonna 2016 tapahtunut merkittäviä parannuksia, minkä oikeusasiamies totesi kirjeessään puheenjohtaja Junckerille. Oikeusasiamies aikoo vuonna 2017 jatkaa keskittymistä seuraavien alojen mahdolliseen parantamiseen: erityisneuvonantajien nimitysmenettelyn järjestäminen, komission suorittama eturistiriitojen arviointi ennen nimitämistä, velvoite ilmoittaa nimityksen jälkeisestä uudesta toiminnasta sekä asiakirjojen ja tietojen saatavuus.

Toukokuussa aloitetun [strategisen tutkimuksen](#) aiheena on komission pilottiohjelma, jolla komissio pyrkii varmistamaan EU:n lainsäädännön asianmukaisen soveltamisen jäsenvaltioissa joutumatta turvautumaan rikkomismenettelyyn. Oikeusasiamies päätti tarkastella prosessia tutkittuaan useita kanteluja. Hän kysyi komissiolta, miten menettely toimii ja mistä viiveet johtuvat, miten komissio tiedottaa kantelijoille pilottimenettelyn aloittamisesta ja päättämisestä ja mitä komissio tekee, kun jäsenvaltio viivyyttää toistuvasti vastausta tai ei anna tarpeeksi tietoja. Oikeusasiamies aloitti vuoden 2016 lopussa vielä yhden asiakirjojen tarkastuksen saadakseen paremman käsityksen menettelyn käytännön toimivuudesta. Tutkimus jatkuu vuonna 2017.

Eräs avoimen päätöksenteon tärkeää merkitystä kuvaava [tapaus](#) liittyi torjunta-aineiden hyväksymiseen EU:n markkinoille. Se koski erityisesti komission käytäntöä, jonka mukaan komissio hyväksyy vaikuttavan aineen turvallisen käytön, ennen kuin se saa kaikki päätöksentekoa tukevat tiedot (menettelyä kutsutaan vahvistavien tietojen menettelyksi). Oikeusasiamies pyysi komissiota raportoimaan asiasta vuonna 2018 ja osoittamaan, että menettelyä käytetään rajoitetusti, että torjunta-aineiden käyttöä jäsenvaltioissa valvotaan entistä paremmin ja että kantelijan esille tuomien kymmenen aineen keskeneräiset arvioinnit on saatu valmiiksi. [g+ #1](#)

Eräs toinen [tapaus](#) liittyi komission viiveisiin muuntogeenisiä elintarvikkeita ja rehuja koskevien 20 hakemuksen hyväksymisessä. Komissio käsitteli kyseiset 20 hakemusta tutkimuksen aikana. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin, että viiveet eivät olleet perusteltuja, ja ehdotti, että jos komission mielestä aikataulu päätöksenteolle muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista on liian tiukka, sen olisi puututtava tähän ongelmaan arvioidessaan päätöksentekoa.

#1

Euroopan
oikeusasiamies

[Lehdistötiedote] Oikeusasiamies kehottaa komissiota raportoimaan torjunta-aineiden hyväksymisestä

Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksessa, joka koski torjunta-aineiden hyväksymistä Euroopan komission toimesta, tuodaan esille huolenaiheita. Ne liittyvät **komission käytäntöön, jonka mukaan komissio hyväksyy vaikuttavan aineen turvallisen käytön**, ennen kuin se saa kaikki päätöksentekoa tukevat tiedot. Oikeusasiamies analysoi komission käytännön hyväksyvä aineita samanaikaisesti, kun se pyytää tietoja niiden turvallisuuden vahvistamiseksi. **Oikeusasiamies teki** suorittamansa analyysin perusteella **useita ehdotuksia komission käyttämän torjunta-aineiden hyväksymisjärjestelmän parantamiseksi, koska terveyden ja ympäristön suojeleminen on tärkeää EU:ssa.**

2.2 Eturyhmätoiminnan avoimuus

Oikeusasiamies tutki myös EU:n eturyhmätoiminnan ja siihen liittyvien asioiden avoimuutta. Etujen tasapaino sadoissa asiantuntijaryhmissä, jotka antavat komissiolle politiikkaa ja lainsäädäntöä koskevaa neuvontaa, otettiin erään merkittävän strategisen tutkimuksen aiheeksi. Oikeusasiamies pyysi vuoden 2016 alussa komissiota ryhtymään asiantuntijaryhmien avoimuutta edistäviin toimenpiteisiin, joihin kuului ryhmien kokousten kattavien pöytäkirjojen julkaiseminen. Myös parlamentti toimi varsin aktiivisesti tässä asiassa. Toukokuussa komissio vastasi aikovansa tehdä useita muutoksia järjestelmään. Niitä olivat muun muassa esityslistojen ja merkityksellisten pöytäkirjojen julkaiseminen, eturistiriitojen hallinnan parantaminen yksityishenkilönä nimitettävien henkilöiden osalta ja asiantuntijaryhmän jäsenyyden kytkeminen velvoitteeseen kuulua EU:n avoimuusrekisteriin. Oikeusasiamies aikoo tarkastaa kokouspöytäkirjat ja muut keskeiset asiakirjat vuonna 2017, ennen kuin hän tekee lopulliset päätelmät siitä, miten komissio on vastannut hänen suosituksiinsa. [#3](#)

Parlamentin esittämien vaatimusten johdosta komissio tarkisti EU:n avoimuusrekisterin vuonna 2016. Oikeusasiamies kirjoitti puheenjohtaja Junckerille kirjeen, jossa ehdotettiin rekisterin parantamista tekemällä siitä avoimuuden solmupiste kaikille EU:n toimielimille ja virastoille. Hän vaati myös rahoituksen kokonaisvaltaista avoimuutta kaikille edunvalvontaryhmille, tietojen tarkkuuden parantamista ja tiukempaa seuranta. Lisäksi hän vaati, että on tehtävä lopullinen toimielinten välinen sopimus siitä, että rekisterissä mainitaan oikeus kannella oikeusasiamiehelle. Tarkistetusta rekisteristä käydään nyt neuvotteluja komission, parlamentin ja neuvoston välillä. [#4](#)

Oikeusasiamies totesi, että EU:n ja kansallisen tason julkiset laitokset voivat toivoa neuvontaa välttyäkseen eturyhmien aiheettomilta vaikutusmahdollisuuksilta, ja laati niille käytännön ohjeita. Luonnos suositeltavien ja vältettävien asioiden luetteloksi julkaistiin vuoden lopussa, ja yleisöä pyydettiin antamaan palautetta siitä. Virkamiehiä neuvottiin muun muassa ilmoittamaan epäasiallisista eturyhmätoiminnan käytännöistä. Lisäksi heitä neuvottiin välttämään kokousten järjestämistä toimistoaikojen ulkopuolella, muissa kuin virallisissa tiloissa tai ilman kollegan läsnäoloa.

Vuoden 2016 lopussa tekemässään päätöksessä oikeusasiamies ilmaisi voimakkaan vastalauseen, joka koski komission näkemystä komission ja tupakka-alan eturyhmien välisten kokousten avoimuudesta. Syksyllä 2015 oikeusasiamies oli pyytänyt komissiota julkistamaan verkossa etukäteen kaikki tupakka-alan eturyhmien tai niiden laillisten edustajien

#3

Frans Timmermans

Another step forward in changing the way 'Brussels' works. New expert group rules adopted: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1923_en.htm ...

Euroopan komission ensimmäinen varapuheenjohtaja Frans Timmermans totesi: asiantuntijaryhmiä koskevien uusien sääntöjen myötä on otettu uusi askel Brysselin työtapojen muuttamisessa.

#4

Erik Wesselius

How to improve the EU #TransparencyRegister? @EUombudsman makes some pertinent suggestions. <http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/67708/html.bookmark> ...

Euroopan Oikeusasiamies

Euroopan oikeusasiamies esitti asianmukaisia ehdotuksia EU:n avoimuusrekisterin parantamiseksi.

Vuoden 2016 lopussa tekemässään päätöksessä oikeusasiamies ilmaisi voimakkaan vastalauseen, joka koski komission näkemystä komission ja tupakka-alan eturyhmien välisten kokousten avoimuudesta.

#5

Vera da Costa e Silva

Congratulations European Ombudsman. Compliance with the WHO FCTC is essential. [@FCTCofficial](#)

Tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen (FCTC) sihteeristön päällikkö Vera da Costa e Silva sanoi: "Onnittelut Euroopan oikeusasiamiehelle! WHO:n FCTC-sopimuksen noudattaminen on ehdottoman välttämätöntä."

Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä tupakka-alan eturyhmätoiminnan avoimuutta koskenut tapahtuma.

#1

Storify

Tupakka-alan eturyhmätoiminnan avoimuuden parantaminen

Oikeusasiamies järjesti 27. huhtikuuta tapahtuman, jossa selvitettiin, miten EU:n toimielimet voivat noudattaa tupakka-alan eturyhmätoimintaa koskevien Maailman terveysjärjestön (WHO) sääntöjen ja ohjeiden mukaisia avoimuutta koskevia velvoitteita.

kanssa pidettävät kokoukset sekä näiden kokousten pöytäkirjat saadakseen komission noudattamaan tupakoinnin torjuntaa koskevan YK:n puitesopimuksen (FCTC) mukaisia velvoitteita. Komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (PO) noudatti jo tuolloin oikeusasiamiehen suosittelemaa käytäntöä. Komissio vastasi vuoden 2016 alussa, että se uskoi jo noudattavansa FCTC-sopimusta eikä sen tarvinnut ottaa käyttöön terveyden ja elintarviketurvallisuuden PO:n noudattamaa käytäntöä. Oikeusasiamies päätti asian käsittelyn hallinnollisen epäkohdan havaitsemiseen ja totesi, että komissio ei ollut esittänyt riittäviä perusteita oikeusasiamiehen toimiston ehdottamista toimenpiteistä kieltäytymiselle. [#5](#)

Tupakka-alan eturyhmätoiminnan avoimuuden parantaminen oli oikeusasiamiehen [strategisen kevättapahtuman](#) aiheena. Seminaarin puhujina olivat muun muassa terveysasioista vastaava EU:n komission jäsen, WHO:n EU:n edustaja ja kansalaisyhteiskunnan edustajia. Tapahtumassa selvitettiin, miten terveyden ja elintarviketurvallisuuden PO noudattaa FCTC-sopimusta, ja keskusteltiin siitä, miten tärkeää koko komission on toteuttaa samat toimenpiteet. Oikeusasiamies kehotti kaikkia EU:n toimielimiä panemaan puitesopimuksen kaikilta osin täytäntöön antamiensa ohjeiden mukaisesti. [#1](#)

2.3 Avoimuus talous- ja rahoitusasioita koskevassa päätöksenteossa

Talous- ja rahoitusasioiden päätöksenteolla on usein huomattava merkitys yleisen edun kannalta. Oikeusasiamiehen toimisto on käsitellyt tätä alaa koskevia yksittäisiä kanteluja. Oikeusasiamies katsoo, että strateginen aloite luo toisinaan sopivimmat puitteet huolenaiheiden esille tuomiseen tai

lisätietojen pyytämiseen. Oikeusasiamies **kiitti** euroryhmän puheenjohtaja Jeroen Dijsselbloemia ennakoivista toimista, joiden tavoitteena on parantaa euroryhmän avoimuutta esimerkiksi julkaisemalla kokousten yksityiskohtaiset esityslistat ja yhteenvedot. Lisäksi oikeusasiamies pyysi ehdotuksiaan koskevia lisäselvityksiä. Puheenjohtaja Dijsselbloem **vastasi**, että euroryhmä oli avoimuusjärjestelmän käyttöönoton jälkeen julkistanut useita asiakirjoja, kuten euroryhmän keskustelujen valmisteluun käytettäviä aineistoja. Puheenjohtaja Dijsselbloem **totesi** myös, että euroryhmä on sitoutunut edistämään poliittisten neuvottelujensa avoimuutta ja että tulevaisuudessa otetaan huomioon oikeusasiamiehen esiin tuomat seikat.

Oikeusasiamiehen toimiston edustajat tapasivat Euroopan keskuspankin (EKP) hallintoneuvoston puheenjohtajan Danièle Nouyin ja keskustelivat hänen kanssaan euroalueen pankkien talouden vakauden arviointiin käytettävän vakavaraisuuden arviointiprosessin (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) avoimuudesta. Oikeusasiamies laati sen jälkeen **kirjeen** puheenjohtaja Nouyille ja totesi, että EKP tulee todennäköisesti saamaan, jollei ole jo saanut, yhä enemmän pankkivalvonnan alaan liittyvien asiakirjojen saantia koskevia pyyntöjä. Oikeusasiamies ehdotti, että EKP selvittäisi, voisiko se julkaista osia yhteisen valvontamekanismin (YVM) valvontakäsikirjasta. Lisäksi oikeusasiamies ehdotti, että valvottaville rahalaitoksille osoitetut yksittäiset SREP-kirjeet voitaisiin julkaista sopivan ajan kuluttua. Puheenjohtaja Nouy **vastasi**, että oikeusasiamiehen kirje annetaan hallintoneuvostolle. Hän korosti SREP:n osalta, että pankki oli julkaissut tiedotteen, jossa annetaan yksityiskohtaisia tietoja YVM:n SREP-menettelystä, ja järjestänyt aihekohtaisia työpajoja pankkialan kanssa. #6 #7

Helmikuussa oikeusasiamies **ehdotti** Euroopan investointipankin (EIP) pääjohtajalle Werner Hoyerille, että EIP:n ja Euroopan investointirahaston (EIR) johtokunnan kokousten pöytäkirjat julkistettaisiin ennakoivasti. Oikeusasiamies oli tyytyväinen pääjohtajan vastaukseen, jonka mukaan pankki oli suostunut ryhtymään näihin avoimuutta edistäviin toimiin. EIP julkaisi oikeusasiamiehen pyynnöstä verkkosivustollaan myös EIP:n ja komission allekirjoittaman Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) sopimuksen. Lisäksi EIP päivittää vaiheittain julkista rekisteriään julkaisemalla lisää ympäristökysymyksiin ja sosiaalisiin kysymyksiin liittyviä tietoja. Rekisteri on sähköinen tietokanta, josta on yhteys pankin rahoittamiin hankkeisiin.

Myöhemmin samana vuonna oikeusasiamies ehdotti, että EIP muuttaisi sisäisiä eettisiä sääntöjään siten, että sen johtokunnan jäseniä vaadittaisiin pyytämään eettisen ja

#6

Gide Brussels

Letter from the European Ombudsman to the ECB on the Supervisory Review and Evaluation Process <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/otherdocument.faces/en/71844/html.bookmark> ... via @EUombudsman

Vakavaraisuuden arviointiprosessia koskeva Euroopan oikeusasiamiehen kirje Euroopan keskuspankille.

#7

Bruno Nicostrate

Very good recommendation!

Erittäin hyvä suositus!

EIP julkaisi oikeusasiamiehen pyynnöstä verkkosivustollaan myös EIP:n ja komission allekirjoittaman Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) sopimuksen.

säännönmukaisen toiminnan toimikunnalta etukäteen lupaa uuden toiminnan aloittamiselle. Hän kysyi myös EIP:n valvontaelimen jäsenten menettelytapaohjeista ja totesi, ettei niissä säädetä muiden kansainvälisten rahoituslaitosten yleisen käytännön mukaisesta velvoitteesta, joka koskee ilmoituksen tekemistä sidonnaisuuksista ja taloudellisista eduista.

Oikeusasiamies kysyi puheenjohtaja Junckerille osoittamassaan [kirjeessä](#) Euroopan finanssipoliittisen komitean toimintaan liittyvien asiakirjojen julkaisemiseen sovellettavista järjestelyistä. Komitea on uusi elin, joka on perustettu antamaan komissiolle neuvontaa finanssiasioissa. Komissio [vastasi](#), että komitean asiakirjoihin sovelletaan EU:n säännöksiä asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (asetus (EY) N:o 1049/2001).

2.4 Oikeus tutustua EU:n asiakirjoihin

Oikeusasiamies saa vuosittain yksityishenkilöiltä tai järjestöiltä monia kanteluja, joiden aiheena on EU:n hallinnon asiakirjoihin tutustumisen kieltäminen. Näissä tapauksissa oikeusasiamies selvittää, onko toimielimellä oikeus olla luovuttamatta asiakirjaa. Jos oikeusasiamies katsoo, ettei kyseistä oikeutta ole, hän pyytää luovuttamaan pyydetyn asiakirjan.

Eräs tällainen [tapaus](#) koski sellaisiin lausuntoihin tutustumista, joissa arvioitiin hakijoiden soveltuvuutta unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiksi ja julkisasiamiehiksi. Neuvosto kielsi asiantuntijaryhmän laatimiin lausuntoihin tutustumisen ja väitti, ettei asiakirjoihin tutustumista koskevia EU:n säännöksiä (asetus (EY) N:o 1049/2001) sovelleta tähän tapaukseen.

Oikeusasiamies kehotti neuvostoa pitämään tämän mielessä, kun se jatkossa käsittelee tällaisten asiakirjojen saantia koskevia pyyntöjä.

Oikeusasiamiehen puututtua asiaan neuvosto ilmoitti, että se oli päättänyt soveltaa asetusta (EY) N:o 1049/2001. Oikeusasiamies oli tyytyväinen neuvoston politiikan muuttumiseen. Hän totesi, että tässä tapauksessa tuli esille tärkeä kysymys, miten voidaan tasapainottaa keskenään korkeaa julkista virkaa varten arvioitavien hakijoiden henkilötietojen suojaamistarve ja nimityksen mahdollisimman avoin toteuttaminen. Hän totesi, että avoimuuden edistämisen olisi tällaisissa tapauksissa yleensä oltava etusijalla. Hän kehotti neuvostoa pitämään tämän mielessä, kun se jatkossa käsittelee tällaisten asiakirjojen saantia koskevia pyyntöjä.

Eräässä toisessa [tapauksessa](#) komissio oli kieltänyt tutustumisen laatimiinsa asiakirjoihin tutkimuksesta, joka koski elävien tonnikalojen lainvastaiseksi väitettyä kuljetusta

Euroopan oikeusasiamies oli läsnä Euroopan oikeusasiamiehen vuoden 2015 vuosikertomusta koskevan Euroopan parlamentin mietinnön esittelyssä.

Maltaan. Komissio hyväksyi oikeusasiamiehen suosituksen ja myönsi oikeuden tutustua komission laatimiin asiakirjoihin. Vaikka komissio tutkimuksen aikana kieltäytyi toimittamasta Maltaan komissiolle lähettämiä asiakirjoja, se päätti myöhemmin noudattaa oikeusasiamiehen suositusta niiden luovuttamisesta. Malta on nyt haastanut komission unionin tuomioistuimiin ja pyrkii estämään komissiota luovuttamasta asiakirjoja.

Eräässä [tapauksessa](#), joka koski Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH), kantelijana toiminut ruotsalainen kansalaisjärjestö halusi tutustua EU:n ja Kuuban väliseen sopimukseen poliittisesta vuoropuhelusta ja yhteistyöstä. EUH kieltäytyi ja väitti sopimuksen olevan vielä väliaikainen. Kantelija kääntyi Euroopan oikeusasiamiehen puoleen ja huomautti, että sopimus oli jo parafoitu. EUH luovutti asiakirjan tutkimuksen suorittamisen aikana sen jälkeen, kun komissio oli hyväksynyt sopimuksen.

Toimielimet muuttavat toisinaan suhtautumistaan johonkin tiettyyn asiakirjojen saantia koskevaan pyyntöön. Näin tapahtui [kantelussa](#), joka koski komission kieltämää tutustumista Yhdistyneen kuningaskunnan tiedustelupalvelun harjoittamaa nettivalvontaa koskeviin asiakirjoihin. Oikeusasiamiehen puututtua asiaan komissio julkisti yhden asiakirjan, joka oli kirje Yhdistyneen kuningaskunnan ulkoministeriltä. Se ei kuitenkaan luovuttanut kahta kirjettä komission varapuheenjohtajalta. Tämä johti siihen, että oikeusasiamies havaitsi hallinnollisen epäkohdan. Komissio kuitenkin luovutti kyseiset asiakirjat lokakuussa 2016, kun oikeusasiamiehen päätöksestä oli kulunut vuosi.

#8

Parlamento
Europeo

.@EUombudsman: la Comisión debería revisar el código de conducta de los ex comisarios <http://bit.ly/2a5UK8M>

Komission olisi tarkistettava entisten komission jäsenten toimintasäännöt.

Puheenjohtaja Juncker ehdotti kuitenkin toimintasääntöjen tiukentamista siten, että karenssiaikaa pidennettäisiin kahteen vuoteen entisten komission jäsenten ja kolmeen vuoteen entisten komission puheenjohtajien osalta.

2.5 Eettiset kysymykset

EU:n hallintoon sovelletaan suhteellisen tiukkoja eettisiä vaatimuksia. Jotta kansalaisten luottamus unionia kohtaan vahvistuisi, heidät on kuitenkin saatava vakuuttumaan siitä, että EU:n poliitikot ja työntekijät toimivat aina yleisen edun mukaisesti. Olemassa olevissa säännöissä on varmistettava, ettei komission jäsenten toiminta ole tässä suhteessa epäilyttävää toimikauden aikana eikä sen jälkeen. Entisten komission jäsenten toimintaan liittyvät huolenaiheet heijastuivat oikeusasiamiehen työhön vuonna 2016.

Oikeusasiamies havaitsi kesäkuussa tekemässään päätöksessä hallinnollisen epäkohdan siinä, ettei vuosien 2009–2014 komissio ollut puuttunut riittävästi komission jäsenten toimintasääntöjen rikkomiseen, johon entinen komission jäsen oli syyllistynyt, eikä ollut asianmukaisesti tutkinut komission jäsenen yksityissektorin työsopimuksen yhteensopivuutta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen velvoitteiden kanssa, vaikka näitä asioita käsittelevä eettinen komitea oli tuonut esille huolenaiheita. Oikeusasiamies pyysi, että toimintasääntöjä tarkistettaisiin täsmentämällä niitä ja helpottamalla niiden täytäntöönpanoa ja että niihin sisällytettäisiin niiden rikkomisesta määrättäviä seuraamuksia.

Toimintasääntöjen uudistamisen hyötyjä käsiteltiin vielä kerran, kun entinen komission puheenjohtaja otti vastaan Goldman Sachs -pankin liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan toimen. Komissio totesi, että hän ei ollut rikkonut toimintasääntöjä, joissa säädetään 18 kuukauden karenssiajasta. Oikeusasiamies huomautti kuitenkin, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti joihinkin toimiin voi liittyä ongelmia vielä 18 kuukauden määräajan umpeuduttua. Oikeusasiamies pyysi komissiota puheenjohtaja Junckerille osoittamassaan kirjjeessä antamaan asian komission eettisen komitean käsiteltäväksi ja tarkistamaan toimintasäännöt. Puheenjohtaja Juncker vastasi, että hän antaa asian tilapäisen eettisen komitean käsiteltäväksi. Komitea katsoi, että vaikka entinen puheenjohtaja ei ollut osoittanut sellaista hyvää harkintakykyä, jota voidaan odottaa korkeaa virkaa monen vuoden ajan hoitaneelta henkilöltä, ei ollut riittävästi perusteita todeta, että SEUT-sopimuksen (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen) 245 artiklan 2 kohdassa määrättyä kunniallisuutta ja pidättyvyyttä koskevaa velvoitetta on rikottu. #8

Puheenjohtaja Juncker ehdotti kuitenkin toimintasääntöjen tiukentamista siten, että karenssiaikaa pidennettäisiin kahteen vuoteen entisten komission jäsenten ja kolmeen vuoteen entisten komission puheenjohtajien osalta. Oikeusasiamies suhtautui myönteisesti ehdotukseen mutta toisti huomautuksensa siitä, että karenssiajan pidentäminen ei aina ole riittävä tae 245 artiklan noudattamisesta.

Vahvoja eettisiä sääntöjä on sovellettava koko toimielimeen eikä vain sen poliittisiin edustajiin. Oikeusasiamies päätti syyskuussa [tutkimuksen](#), joka koski niin sanotusta pyörövi-ilmioistä annettujen EU:n henkilöstösääntöjen täytäntöönpanoa komissiossa. Komissio on jo ryhtynyt asianmukaisesti toimiin noudattaakseen oikeusasiamiehen ehdotuksia. Oikeusasiamies ehdotti lisätoimenpiteitä päättäessään tutkimuksen. Hän kehotti komissiota julkistamaan lisätietoja etenkin niistä arvioinneista ja päätelmistä, joita se tekee hyväksyessään johtavassa asemassa olevien virkamiesten komission ulkopuolista toimintaa koskevia pyyntöjä. Hän esitti myös, ettei palvelussuhteensa päättävien työntekijöiden hakemuksia arvioivilla henkilöillä saisi olla ammatillisia kytköksiä asianomaiseen henkilöön. Oikeusasiamies aikoo tehdä jatkotoimena strategisen tutkimuksen, jossa hän arvioi sääntöjen käytännön toimivuutta.

2.6 EU:n virastot ja muut elimet

EU:n virastot, jotka käsittelevät monia eri aiheita perusoikeuksista lääkkeiden turvallisuuteen ja tehoon, ympäristönsuojeluun, kemikaalien aiheuttamiin terveys- ja ympäristöriskeihin ja lentoturvallisuuteen, olivat Euroopan komission jälkeen toiseksi suurin kohde oikeusasiamiehen vuonna 2016 tekemissä tutkimuksissa.

Eräs tärkeä tapaus, jonka tutkiminen aloitettiin vuonna 2014, koski Euroopan lääkeviraston (EMA) päätöstä antaa yleisön tutustuttavaksi vain osa kliinisistä tutkimuksista, jotka liittyivät Crohnin taudin hoitoon käytettävän Humira-nimisen lääkkeen hyväksymiseen. Kesäkuussa oikeusasiamies [päätti tutkimuksen](#) ja oli tyytyväinen avoimuuden lisääntymiseen tällä alalla. Hän oli kuitenkin huolissaan siitä, että virasto oli evännyt tietyt neljä tietoa. Oikeusasiamies huomautti, että kaikki lääkärin, potilaiden ja tutkijoiden kannalta tärkeät kliiniset tiedot olisi julkistettava yleisen edun vuoksi. [g+ #2](#)

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) suostui vuonna 2015 oikeusasiamiehen ehdotukseen menettelystä, jolla ECHA vaatii tuotteiden rekisteröintiä hakevia osoittamaan, että ne ovat pyrkinneet välttämään eläinkokeita. Vuonna 2016 se antoi lisäksi yksityiskohtaisia tietoja siitä, millä tavalla se tarkkaan ottaen pyrki noudattamaan oikeusasiamiehen ehdotusta. Vuonna 2016 aloitetun uuden [tutkimuksen](#) tavoitteena oli selkeyttää komission ja ECHAN yhteistä lausumaa, joka koskee eläinkokeiden mahdollista käyttämistä tietyin edellytyksin kosmeettisissa valmisteissa käytettävien aineiden yhteydessä.

Joka vuosi monet sadat ihmiset hakevat työtä EU:n elimistä osallistumalla Euroopan unionin henkilöstövalintatoimiston (EPSO) hallinnoimiin kilpailuihin. Eräessä oikeusasiamiehen käsiteltäväksi siirretyssä [tapauksessa](#) kantelija osallistui

#2

Euroopan
oikeusasiamies

[Lehdistötiedote] Oikeusasiamies on tyytyväinen Humiraan liittyvään avoimuuden lisääntymiseen, vaikka se ei vielä riitä maailman myydyimpiin kuuluvan lääkkeen kohdalla

Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reilly on tyytyväinen siihen, että maailman eniten myytyihin lääkkeisiin kuuluvan Humiran kliinisten tutkimusten avoimuus on lisääntynyt kliinisten tutkimusraporttien julkaisemista koskeneen oikeusasiamiehen tutkimuksen jälkeen. Oikeusasiamies ilmaisi kuitenkin myös huolensa **neljän lääkevalmiste Humiraa koskevan kliinisen tutkimusraportin** tietyistä osista, joita Euroopan lääkevirasto ei antanut **julkisuuteen** perustellen syyksi kaupalliset edut. Oikeusasiamies on pyytänyt EMAa harkitsemaan uudelleen tietojen salaamista. "Kaikki lääkärin, potilaiden ja tutkijoiden kannalta tärkeät kliiniset tiedot on julkistettava yleisen edun vuoksi", totesi oikeusasiamies.

Oikeusasiamies päätti tutkimuksen ja oli tyytyväinen avoimuuden lisääntymiseen kliinisen lääketutkimuksen alalla.

EPSOn järjestämään kilpailuun konferenssitulkkien palvelukseen ottamiseksi. Hän ei pystynyt noudattamaan hakemusten jättämisen määräaikaan lyhyen sairaalajakson vuoksi, joten hän pyysi EPSOltä määräajan pidentämistä. EPSO kieltäytyi vetoamalla siihen, että sen on kohdeltava kaikkia hakijoita tasapuolisesti. Oikeusasiamies suositteli, että EPSO myöntäisi sellaisten poikkeustilanteiden olemassaolon, joissa on oikeudenmukaista antaa hakijoille uusi määräaika ylivoimaisen esteen vuoksi. EPSO suostui noudattamaan tulevaisuudessa kaikkia oikeusasiamiehen suosituksia, jotka koskevat ylivoimaisen esteen periaatteen soveltamista EPSOn kilpailujen yhteydessä.

2.7 EU:n sopimukset ja avustukset

Tämän alan kantelujen osuus oli 14,5 prosenttia kaikista kanteluista. Komissio valvoo monia EU:n rahoittamia hankkeita. Se tekee perusteellisia tarkastuksia varmistaakseen, että julkiset varat käytetään asianmukaisella tavalla. Tämä antaa toisinaan kuitenkin aihetta kiistoihin hankkeiden tarkastustavoista tai mahdollisesti takaisin perittävistä rahasummista. Näissä tilanteissa sopimuskumppanit usein kääntyvät oikeusasiamiehen puoleen päästäkseen ratkaisuun.

Komissio katsoi, ettei kantelija ollut noudattanut sopimuksen tekemiseen sovellettavia sääntöjä, mutta päätti tämän tapauksen erityisolosuhteiden vuoksi luopua yli 86 000 euron takaisinperinnästä.

Eräässä tällaisessa tapauksessa kantelijana oli puolalainen tutkimuslaitos, joka oli toteuttanut EU:n kanssa yhteisrahoitettuja hankkeita vuosina 2004–2009. Kun hankkeet oli saatu menestyksellisesti päätökseen, komissio tarkasti kolme hanketta ja päätti periä takaisin tiettyjä kustannuksia. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen ja totesi, että komission hankejohtaja oli suostunut kirjallisesti (sähköpostilla) niiden palvelujen alihankintaan, joiden kustannukset komissio päätti myöhemmin periä takaisin. Näin ollen hankejohtaja oli tietoinen kantelijan tekemästä alihankintasopimuksesta ja oli hyväksynyt sen. Komissio katsoi, ettei kantelija ollut noudattanut sopimuksen tekemiseen sovellettavia sääntöjä, mutta päätti tämän tapauksen erityisolosuhteiden vuoksi luopua yli 86 000 euron takaisinperinnästä.

Kroatiassa toimiva tutkimuslaitos osallistui EU:n seitsemännestä tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelmasta rahoitettuun hankkeeseen. Kun tarkastuksessa oli havaittu sääntöjenvastaisuuksia, komissio peri takaisin huomattavaa rahoitusmäärää. Laitos esitti [kantelun](#) oikeusasiamiehelle, joka katsoi, että tarkastuksen tulokset pohjautuivat moniin epävarmuustekijöihin. Koska ensisijaisen tärkeä käsiteltävä kysymys oli hankkeen varsinaisen alkamispäivän määrittäminen, oikeusasiamies ehdotti, että komission olisi kuultava asiantuntijaa, jotta se voisi vahvistaa tarkastuksen tuloksen tai määrätä teknisen tarkastuksen. Komissio hyväksyi oikeusasiamiehen ehdotuksen.

Eräs toinen tapaus koski tapaa, jolla komissio oli tarkastanut vesien suojeluun liittyvän hankkeen Marokossa. Kantelija oli ranskalainen voittoa tavoittelematon järjestö Association pour la Participation et l'Action Régionale (APARE), joka toimii ympäristökasvatuksen ja ympäristökansalaisuuden alalla. Järjestö ei hyväksynyt komission tekemän tarkastuksen tulosta, jonka perusteella komissio olisi perinyt takaisin yli 20 000 euroa, ja kääntyi oikeusasiamiehen toimiston puoleen. Oikeusasiamiehen puututtua asiaan komissio suostui pienentämään perittävää summa lähes 75 prosentilla.

2.8 Tulevat haasteet

Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma "Euroopan hajottaminen: Totuus, faktat ja sosiaalinen media".

Oikeusasiamiehen toiminta muovautuu laajemman poliittisen tilanteen mukaan. Esimerkiksi yleinen huoli transatlanttisesta kauppaa- ja investointikumppanuudesta (TTIP) käytävien EU:n ja Yhdysvaltojen välisten neuvottelujen avoimuuden puutteesta sai oikeusasiamiehen aloittamaan asiaa koskevan oma-aloitteisen strategisen tutkimuksen.

Oikeusasiamies myös isännöi tapahtumia, joissa keskustellaan ajankohtaisista aiheista. Esimerkkinä niistä on lokakuussa järjestetty [tapahtuma](#), jonka aiheena oli "EU:n hajottaminen – totuus, faktat ja sosiaalinen media". Oikeusasiamies keskusteli komission, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa siitä, miten EU:sta tiedottamista voitaisiin parantaa tällä ennennäkemättömien haasteiden aikakaudella. Yhdistyneen kuningaskunnan päätös erota EU:sta tulee muovaamaan unionia vuonna 2017 ja sen jälkeen. EU-eroa koskevan kansanäänestyksen esiin nostamia kysymyksiä alettiin esittää oikeusasiamiehen toimistolle pian äänestyksen jälkeen. Vuoden 2016 loppuun mennessä oikeusasiamies oli saanut viisi kantelua Brexitiin liittyvistä hallinnollisista kysymyksistä. Kolme niistä koski tietojen saantia. [#9](#) [#10](#)

Vuoden 2016 loppuun mennessä oikeusasiamies oli saanut viisi kantelua Brexitiin liittyvistä hallinnollisista kysymyksistä. Kolme niistä koski tietojen saantia.

#9

EU TTIP Team

We value @EUOmbudsman's positive feedback on our ongoing #TTIP transparency effort!

Arvostamme Euroopan oikeusasiamiehen myönteistä palautetta, joka koski jatkuvia pyrkimyksiä TTIP:n avoimuuden edistämiseen.

#10

Ruairi McKiernan

important #Brexit contribution from @EUOmbudsman Emily O'Reilly <http://www.broadsheet.ie/2016/06/29/something-had-to-give/> ... via @TodaySOR @broadsheet_ie

Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reillyn Today-ohjelmassa (RTÉ Radio One) esittämä tärkeä Brexitiiä koskeva kannanotto *Broadsheet*-sivustolla.

Vuosi huipentui oikeusasiamiehen tärkeään rooliin joulukuussa Pariisissa järjestetyssä [avoimen hallinnon kumppanuusohjelman](#) (Open Government Partnership, OGP) maailmankokouksessa. Oikeusasiamies kehotti EU:ta ottamaan vahvemman roolin OGP:ssä. OGP on monenvälinen aloite, jolla pyritään varmistamaan, että hallitukset sitoutuvat konkreettisesti muun muassa edistämään avoimuutta ja kansalaisten osallistumista sekä torjumaan korruptiota. Oikeusasiamies ja OECD toteuttavat tässä yhteydessä avointa hallintotapaa koskevan yhteisen selvityksen, jossa pyritään määrittelemään keinoja oikeusasiamiehen aseman vahvistamiseksi OGP:ssä. Oikeusasiamies esittelee ja jakaa selvitystä Euroopan oikeusasiamiesten verkostossa ja muissa kansainvälisissä oikeusasiamiesten verkostoissa. Verkosto käsittelee selvityksen alustavia tuloksia kesäkuussa 2017 pidettävässä kokouksessa ja julkaisee tulokset vuoden lopussa. [🐦#11](#) [🐦#12](#)

#12

Open Gov Partnership

.@EUOmbudsman: "EU could become a leading voice within OGP & encourage other institutions to take inspiration from its work" #OGP16

Euroopan oikeusasiamies totesi: "EU voisi saada johtavan aseman avoimen hallinnon kumppanuusohjelmassa ja kannustaa muita instituutioita ottamaan mallia toiminnastaan."

#11

Aidan OSullivan

.@EUOmbudsman speaking at #OGP16 to close plenary session...

Euroopan oikeusasiamies piti puheen avoimen hallinnon kumppanuusohjelman vuoden 2016 kokouksessa täysistunnon päätteeksi.

Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma
"Euroopan hajottaminen: Totuus, faktat ja
sosiaalinen media".

Luku 3

Hyvän hallinnon palkinto

Palkinnolla on määrä antaa tunnustusta EU:n toimielinten, virastojen ja elinten työntekijöille, jotka tehtäviään hoitaessaan edistävät hyvää hallintoa.

EU:n julkisen hallinnon parantamiseen ja EU:n toimien kansalaismyönteisyyden lisäämiseen liittyvien oikeusasiamiehen toimiston yleisten tehtävien täyttämiseksi oikeusasiamies käynnisti ehdotuspyynnön [hyvän hallinnon palkinnon](#) myöntämistä varten. Palkinnolla on määrä antaa tunnustusta EU:n toimielinten, virastojen ja elinten työntekijöille, jotka tehtäviään hoitaessaan edistävät hyvää hallintoa. Tällä kokeiluhankkeella pyritään tunnistamaan parhaita käytäntöjä EU:n hallinnossa ja tuomaan niitä entistä paremmin suuren yleisön tietoisuuteen.

Oikeusasiamies aikoo esitellä näitä käytäntöjä koko EU:n hallinnolle. Palkintoluokkia ovat muun muassa erityisosaaminen avoimuuden ja eettisten sääntöjen alalla, viestinnän erityisosaaminen ja kansalaiskeskeinen palvelujen tuottaminen. Oikeusasiamies valitsee voittajat neuvoo-antavan komitean tuella, ja palkintoseremonia pidetään Brysselissä vuonna 2017. [g+ #3](#) [#13](#)

#3

**Euroopan
oikeusasiamies**

[Lehdistötiedote] Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reilly käynnistää **"Hyvän hallinnon palkinnon"** menettelyn EU:n toimielimissä, virastoissa ja laitoksissa. Palkinto on kokeiluhanke, jolla on määrä antaa tunnustusta vakituisille työntekijöille, jotka noudattavat työssään julkisen palvelun korkeaa tasoa joko yksittäisinä henkilöinä tai ryhmän jäseninä. Tämä kattaa eettisyyden, avoimuuden ja luotettavuuden korkean tason.

#13

Dana Manescu

#EOaward Nice initiative by @EUombudsman >
[http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark...)
& I have a long list of potential nominees in mind!

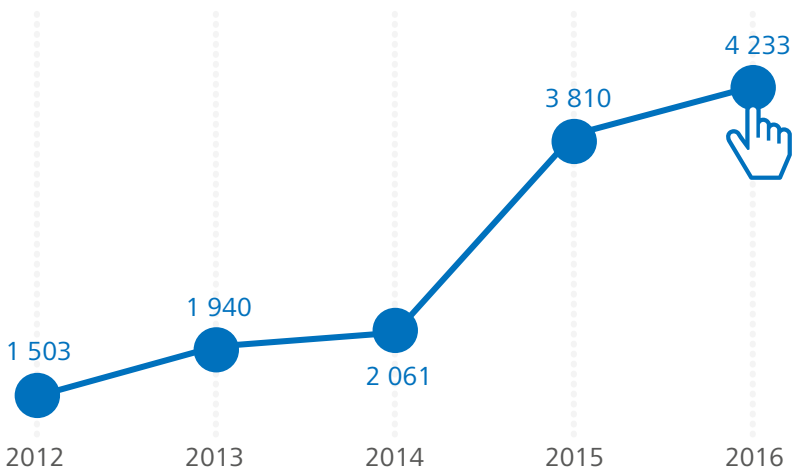
Hyvä aloite Euroopan oikeusasiamieheltä. Mielessäni on jo pitkä lista mahdollisia ehdokkaita!

Oikeusasiamiehen strategian ("Kohti vuotta 2019") tavoitteena on lisätä toimiston vaikuttavuutta, merkittävyyttä ja näkyvyyttä. Näkyvyyden parantaminen auttaa varmistamaan, että kansalaiset tietävät, minkä tahon puoleen kääntyä, jos heillä on ongelmia EU:n toimielinten kanssa.

Oikeusasiamiehen toimisto pitää erityisesti yhteyttä sidosryhmiin, kuten yrityksiin, yhdistyksiin ja kansalaisjärjestöihin. Sen lisäksi toimisto pyrkii parantamaan oikeusasiamiehen medianäkyvyyttä ja käyttää sosiaalista mediaa tiedottaessaan tietyistä asioista, levittäessään tietoa uusista hankkeista ja tiedottaessaan säännöllisesti oikeusasiamiehen toiminnasta.

Toiminnan mainitseminen tiedotusvälineissä

Oikeusasiamiehen toiminnan mainitseminen tiedotusvälineissä on lisääntynyt joka vuosi vuodesta 2012 lähtien ja erityisesti vuosina 2015 ja 2016. Yhä useammat ihmiset seuraavat oikeusasiamiehen toimintaa Twitterissä. Toimiston tilin seuraajien määrä kasvoi 21 prosenttia vuodesta 2015 vuoteen 2016. Suosituimmassa tviitissä oli kaavio, jossa oli ohjeita suositeltavista ja vältettävistä asioista edunvalvojen kanssa tekemisissä oleville virkamiehille. Suosittuja olivat myös seuraavat tviitit: kaavio asiantuntijaryhmistä,

Oikeusasiamiehen toiminnan mainitseminen tiedotusvälineissä on lisääntynyt joka vuosi vuodesta 2012 lähtien ja erityisesti vuosina 2015 ja 2016.

European Ombudsman

Strategic inquiry/
#Commission's expert groups:
@EUOmbudsman calls for
more #transparency
<http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/63520/html.bookmark> ...

Euroopan komission asiantuntijaryhmiä koskeva strateginen tutkimus: Euroopan oikeusasiamies vaatii avoimuuden lisäämistä.

European Ombudsman

We've prepared a list of 'do's & don't's' for officials interacting with lobbyists. Have your say here: <http://bit.ly/2hofMVQ> #eulobbying

European Ombudsman

Practical guidelines (draft)

for public officials' interaction with interest representatives

DO

- 1 Verify that interest representatives have registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register before meeting them or accepting an invitation to an event.
- 2 Basic research to check what interests they represent and who is funding them. Ask for further information, if needed.
- 3 Request interest representatives to disclose, in writing and in advance, the meeting purpose, participants' names, the issue for discussion and any relevant background information.
- 4 Inform your hierarchy prior to meetings with interest representatives and debrief them afterwards.
- 5 Assess any risk of conflicts between your private interests and the public interest and how your interaction might be perceived.
- 6 Err on the side of caution. If in doubt, consult as appropriate and if you decide to go ahead, add a note to the file explaining.
- 7 Invite interest representatives to substantiate statements or presentations in writing after meetings or telephone calls.
- 8 Maintain good record keeping habits, including the meeting date/ location, names of participants and issues discussed. Remember that you should use your institution's official file management system.
- 9 Respect the applicable disclosure requirements, for example, at EU level, disclose details of meetings between interest representatives and Commissioners, Cabinet members and Commission Directors-General.
- 10 Report unacceptable lobbying practices.

DON'T

- 1 Meet interest representatives not registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register without asking them to register. Make clear, if appropriate, that this is a prerequisite.
- 2 Overlook the motives of those who seek meetings or invite you to events. Lobbying can be done by a range of professions, including lawyers and consultants.
- 3 Accept any invitations to meetings or events which could put your institution in a delicate situation.
- 4 Interact with a particular interest representative without considering offering other groups a similar opportunity.
- 5 Arrange meetings outside office hours, official premises, and without the presence of another colleague.
- 6 Share information you are not authorised to share or misuse confidential information.
- 7 Do or say anything which could be viewed as granting an interest representative preferential treatment.
- 8 Give the impression to an interest representative that any particular advice, idea or information could or will be decisive in the decision-making process.
- 9 Accept hospitality from an interest representative without careful consideration and unless it is in line with the applicable rules.
- 10 Delay in disclosing information on any gifts and hospitality received.

Toimisto on laatinut luettelon suositeltavista ja vältettävistä asioista edunvalvojen kanssa tekemisissä oleville virkamiehille. Kerro mielipiteesi täällä.

videoilmoitus uudesta oikeusasiamiehen hyvän hallinnon palkinnosta ja ilmoitus EU:n säädöksistä käytävien epävirallisten neuvottelujen (kolmikantakokousten) avoimuutta koskevan julkisen kuulemisen aloittamisesta. [#14](#)

Toimisto on myös aloittanut verkkosivustonsa uudistamisen, jolla parannetaan käyttäjäystävällisyyttä ja joka on tarkoitus saada valmiiksi vuonna 2017. Se myös pyytää sidosryhmiltä säännöllisesti palautetta toimiston toiminnasta ja mahdollisista kehittämiskeinoista. [#15](#)

Euroopan oikeusasiamies esitteli *vuoden 2015 vuosikertomuksensa* Euroopan parlamentin puhemies Martin Schulzille.

5.1 Euroopan parlamentti

Euroopan oikeusasiamies pitää suuressa arvossa suhdettaan Euroopan parlamenttiin. Oikeusasiamies tapasi vuonna 2016 jälleen kerran puhemies Martin Schulzin sekä monia Euroopan parlamentin jäseniä eri puolueista ja eri puolilta Eurooppaa. Oikeusasiamies kertoi työstään ja kokemuksistaan puhuessaan parlamentin täysistunnossa, vetoamusvaliokunnassa ja oikeudellisten asioiden valiokunnassa. Oikeusasiamiehen henkilöstö edustaa toimistoa monissa valiokuntien kokouksissa, kuulemisissa ja laajennetuissa parlamentaarisisissa työryhmissä.

Oikeusasiamies tapasi vuonna 2016 jälleen kerran puhemies Martin Schulzin sekä monia Euroopan parlamentin jäseniä eri puolueista ja eri puolilta Eurooppaa.

5.2 Vetoamusvaliokunta

Oikeusasiamies antaa suuren arvon vetoamusvaliokunnan kanssa tekemälleen tiiviille yhteistyölle. Jatkuva vuoropuhelu on tarpeen niiden yksittäisten kansalaisten palvelemiseksi, jotka ilmoittavat huolenaiheistaan oikeusasiamiehen toimistolle tai vetoamusvaliokunnalle. Oikeusasiamies käsittelee EU:n toimielimiä, elimiä ja virastoja vastaan tehtyjä kanteluja, kun taas vetoamusvaliokunta käsittelee vetoamuksia, jotka koskevat EU:n eri toiminta-aloja eri puolilla

#16

Cecilia Wikström(L)

Presenterar parlamentets årsrapport för @EUombudsman aktiviteter för det gångna året för @ALDEgroup I morgon röstar vi i plenum! #eupol

Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunnan puheenjohtaja Cecilia Wikström: Euroopan oikeusasiamiehen vuoden 2015 vuosikertomusta koskevan mietinnön esittely ALDE-ryhmälle Euroopan parlamentissa. Huomenna siitä äänestetään täysistunnossa!

Euroopan oikeusasiamies tapasi Euroopan komission puheenjohtajan Jean-Claude Junckerin.

Oikeusasiamies kiitteli puheenjohtaja Jean-Claude Junckeria rakentavasta yhteistyösuhteesta oikeusasiamiehen toimiston kanssa ja hallinnon avoimuutta edistävästä tehokkaista ja suotuisista toimista, vaikka osa haasteista onkin edelleen ratkaisematta.

Eurooppaa. Oikeusasiamies arvostaa suuresti jatkuvaa tukea, jota hän saa valiokunnan puheenjohtaja Cecilia Wikströmiltä ja Euroopan parlamentin jäseniltä kaikista poliittisista ryhmistä. Tuki on ratkaisevan tärkeää, ja sen avulla oikeusasiamies pystyy jatkossakin auttamaan EU:n toimielimiä asettamaan mahdollisimman tiukat vaatimukset hyvälle hallinnolle. [#16](#)

5.3 Euroopan komissio

Euroopan komissiolla on EU:n toimeenpanevana elimenä välitön vaikutus miljoonien eurooppalaisten elämään. Se on poliittinen elin ja samalla EU:n suurin hallintoelin. Sen vuoksi on itsestään selvää, että suuri osa oikeusasiamiehelle tehdyistä kanteluista koskee komission toimintaa. Oikeusasiamies kiitteli puheenjohtaja Jean-Claude Junckeria rakentavasta yhteistyösuhteesta oikeusasiamiehen toimiston kanssa ja hallinnon avoimuutta edistävästä tehokkaista ja suotuisista toimista, vaikka osa haasteista onkin edelleen ratkaisematta. Oikeusasiamies tapasi vuonna 2016 jälleen kerran puheenjohtaja Junckerin, monia varapuheenjohtajia sekä komission jäseniä. Hän tapasi myös pääjohtajat pääsihteerin isännöimässä kokouksessa. Tiivis yhteistyö yksikköjen tasolla varmistaa kansalaisten ongelmien tehokkaamman käsittelyn. [#17](#)

#17

EC AV Services

NEWS VIDEO: @MalmstromEU received Emily O'Reilly, @EUombudsman More: europa.eu/!Ry94um @Trade_EU

Kauppapolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen Cecilia Malmström otti vastaan Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reillyn.

5.4 Muut toimielimet, virastot ja organisaatiot

Oikeusasiamies jatkaa tiiviiden suhteiden ylläpitämistä moniin muihin toimielimiin, virastoihin ja organisaatioihin. Vuonna 2016 oikeusasiamies piti tiiviisti yhteyttä Euroopan keskuspankkiin, Euroopan investointipankkiin, Euroopan tietosuojavaltuutettuun, Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoon ja Euroopan unionin perusoikeusvirastoon. Oikeusasiamiehen toimisto pitää lisäksi yllä suhteita Strasbourgissa toimivaan Euroopan neuvostoon. Kaikki nämä suhteet ovat olennainen osa oikeusasiamiehen strategiaa "Kohti vuotta 2019", jonka tavoitteena on lisätä oikeusasiamiehen toimiston vaikuttavuutta, merkittävyyttä ja näkyvyyttä entistä avoimemman ja palveluhenkisemmän EU:n hallinnon luomiseksi kansalaisten hyväksi.

5.5 YK:n vammaisyleissopimus

Oikeusasiamies muodostaa osan [EU-kehyksestä](#), jolla suojellaan, edistetään ja valvotaan [vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien vammaisyleissopimuksen \(UNCRPD\) täytäntöönpanoa EU:n toimielinten tasolla](#). UNCRPD:n asiantuntijakomitea arvioi vuonna 2015 yleissopimuksen täytäntöönpanoa EU:ssa ja antoi loppupäätelmät. Ne ovat olleet erityisen tärkeitä UNCRPD:tä koskevan oikeusasiamiehen strategisen toiminnan kannalta, koska niissä tuodaan esille mahdollisia puutteita EU:n hallinnossa. [#18](#) [#19](#)

Oikeusasiamiehen toimisto pitää lisäksi yllä suhteita Strasbourgissa toimivaan Euroopan neuvostoon.

#18

EU Disability Forum

we have to make sure that [#UN](#) [#CRPD](#) does not remain a wish list but generates a genuine impact on lives of all pwd in Europe - [@EUombudsman](#)

On varmistettava, että Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ei jää pelkäsi toivomuslistaksi vaan tulee vaikuttamaan tosiasiallisesti kaikkien vammaisten henkilöiden elämään Euroopassa.

Oikeusasiamies toteutti sidosryhmien kuulemisen, jossa kävi ilmi, että monissa jäsenvaltioissa annetaan lisäaikaa kuulovammaisille opiskelijoille, jotka osallistuvat kirjallisiin kokeisiin.

#19

EU Social

We are all on the same page on avoiding problems w/ use of [#ESIFunds](#) & institutionalization, says [@EUombudsman](#)'s Rosita Hickey at [#EDPD2016](#)

Euroopan oikeusasiamiehen toimiston edustaja Rosita Hickey totesi Euroopan vammaisten päivän yhteydessä vuonna 2016: "Olemme kaikki samalla lähtöviivalla pyrkiessämme torjumaan Euroopan rakenne- ja investointirahaston varojen käyttöön ja laitoksiin sijoittamiseen liittyviä ongelmia."

Vuonna 2016 Euroopan oikeusasiamies tutki kantelua, jonka oli tehnyt kuulovammaisen hakija, jolle ei myönnetty lisäaikaa hänen osallistuessaan Euroopan unionin henkilöstövalintatoimiston kilpailussa pidettyihin valintakokeisiin. Oikeusasiamies toteutti sidosryhmien kuulemisen, jossa kävi ilmi, että monissa jäsenvaltioissa annetaan lisäaikaa kuulovammaisille opiskelijoille, jotka osallistuvat kirjallisiin kokeisiin. Hän ehdotti, että EPSO harkitsisi huolellisesti uudelleen, pitäisikö sen tulevaisuudessa antaa lisäaikaa kuulovammaisille hakijoille, jotka pyytävät sitä tietokoneella tehtäviin ja kirjallisiin kokeisiin.

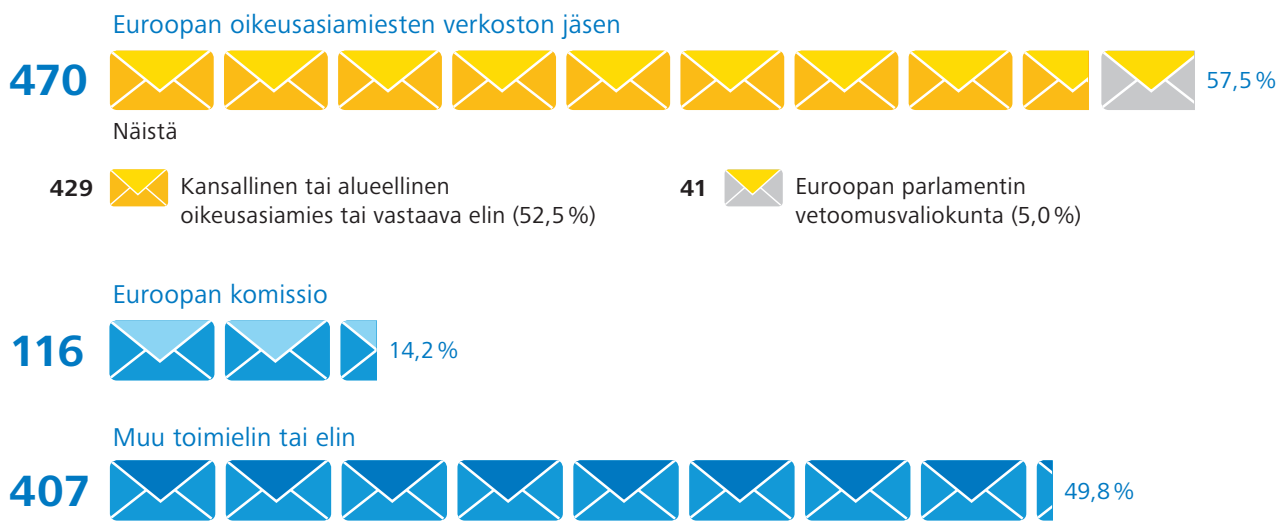
Oikeusasiamies aloitti toukokuussa 2016 tutkimuksen, jossa selvitettiin, onko [yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä \(JSIS\)](#) UNCRPD:n mukainen. JSIS:stä korvataan kaikki sairauskulut, kun on todettu vakava sairaus. Sen toteaminen edellyttää odotettavissa olevan eliniän lyhentymisen kriteerin täyttymistä. Oikeusasiamies katsoi, että tämä lääketieteellinen lähestymistapa vammaisuuteen saattaa olla UNCRPD:n vastainen, ja tiedusteli komissiolta, aikooko se ottaa käyttöön erilliset kriteerit vammaisten henkilöiden sairauskulujen korvaamiselle JSIS:tä. Tämä tutkimus oli vuonna 2017 edelleen käynnissä.

Lisäksi oikeusasiamies toteutti kaksi strategista aloitetta UNCRPD:n komitean kahden loppupäätelmän johdosta. Hän kirjoitti komission puheenjohtajalle kirjeen, joka koski [pääsyä komission hallinnoimille verkkosivustoille ja verkkotyökaluihin](#), ja sen jälkeen varapuheenjohtaja Kristalina Georgievalle kirjeen, jossa hän tiedusteli, miten [Eurooppa-koulut](#) käsittelevät UNCRPD:n komitean esille tuomia yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia. Komissio vastasi kumpaankin kirjeeseen. Se totesi, että komission kaikille yksiköille luodaan parhaillaan yhtenäistä verkkoläsnäoloa ja että yksi toiminnan perustana olevista periaatteista on saattaa palvelut mahdollisimman monien käyttäjien saataville. Eurooppa-koulujen osalta komissio totesi tukevasa kaikkia järjestelmällisiä pyrkimyksiä UNCRPD:n suositusten noudattamiseen. Se huomautti myös, että Eurooppa-koulujen erityisopetustarpeisiin liittyviä toimintatapoja arvioidaan säännöllisesti.

Oikeusasiamiehen toimisto pyrki vuoden 2016 aikana parantamaan verkkosivustonsa käytettävyyttä ja käyttäjäystävällisyyttä. Verkossa on saatavilla [selkokielen kuvaus oikeusasiamiehen toiminnasta ja kantelun tekemisestä](#) EU:n 24 virallisella kielellä. Lisäksi ulkopuolinen palveluntarjoaja arvioi oikeusasiamiehen verkkosivuston määritelläkseen keinoja parantaa vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää sivustoa.

Toisille toimielimille ja elimille siirretyt kantelut: kantelijat, joita oikeusasiamies neuvoi vuonna 2016 kääntymään toisen toimielimen tai elimen puoleen

Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies antoi kantelijalle useamman tyyppisiä neuvoja, joten prosenttiosuukien summa on siksi yli 100 %.

Vuonna 2016 Euroopan oikeusasiamies toteutti yhdessä Euroopan oikeusasiamiesten verkoston (ENO) kanssa verkoston uudistuksen. Verkostoon kuuluu nykyisin 96 toimistoa 36:ssa Euroopan maassa. Myös Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunta on verkoston jäsen.

Yksi verkostoon tehdyistä strategisista muutoksista on vahvempi keskittyminen asianomaisten oikeusasiamiesten toimistojen rinnakkaisiin tutkimuksiin ja aloitteisiin yhteistä etua koskevilla aloilla, esimerkiksi muuttoliikkeen alalla. Vuonna 2016 oikeusasiamies ja verkosto toteuttivat yhden rinnakkaisen tutkimuksen ja käynnistivät yhden strategisen aloitteen, johon verkosto osallistui. Huhtikuussa 2016 oikeusasiamies käynnisti tutkimuksen kantelusta, joka koski komission toteuttamaa arviointia siitä, noudattavatko jäsenvaltiot asetuksen (EU) N:o 1233/2011 ihmisoikeuksia ja ympäristönsuojelua koskevia säännöksiä rahoittaessaan vientiluottolaitoksia (ECA). ECA:t ovat julkisia tai yksityisiä

Tutkimuksen tuloksena oli, että Euroopan komissio on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa aloittanut jatkotoimet varmistaakseen, että kaikki kansallisten AMIF-ohjelmien tiedot julkaistaan verkossa.

rahoituslaitoksia. Ne tarjoavat rahoitusta kotimaisille yrityksille, jotka haluavat harjoittaa liiketoimintaa pääasiassa epävakaisissa ja poliittisesti ja kaupallisesti riskialttiissa kehitysmaissa ja kehittyvillä markkinoilla. Kaksi (Puola ja Espanja) kuudesta kansallisesta oikeusasiamiehestä, joiden toimivaltaan ECA:t kuuluvat, vastasi oikeusasiamiehen kehotukseen käynnistää rinnakkaisia tutkimuksia.

Strateginen aloite koski EU:n [turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa](#) (AMIF-rahastoa). Rahaston talousarvio on 3 miljardia euroa, ja se kattaa vuodet 2014–2020. Oikeusasiamies kysyi komissiolta ja verkostolta, ovatko kaikki AMIF-rahastoon liittyvät tiedot verkossa. Hän kysyi verkostolta myös, onko varojen käyttö jäsenvaltioissa perusoikeuksien mukaista. Kolmetoista jäsentä antoi vastauksen. Tutkimuksen tuloksena oli, että Euroopan komissio on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa aloittanut jatkotoimet varmistaakseen, että kaikki kansallisten AMIF-ohjelmien tiedot julkaistaan verkossa.

Lisäksi oikeusasiamiehen aiemmin aloittamasta Frontexia koskevasta oma-aloitteisesta tutkimuksesta saatiin vuonna 2016 konkreettisia tuloksia, eli virasto perusti oikeusasiamiehen suositteleman valitusmekanismin. Joulukuussa Frontexin perusoikeusvaltuutettu ja Euroopan oikeusasiamiehen toimiston, kansallisten oikeusasiamiesten ja hallintojen sekä perusoikeusviraston edustajat kokoontuivat Brysseliin käsittelemään Frontexin valitusmekanismia.

Eräässä toisessa aihekohtaisen yhteistyön tapauksessa oikeusasiamies pyysi verkostolta lisätietoja eturyhmätoiminnan avoimuuden sääntelystä jäsenvaltioissa sekä tarpeesta virkamiesten käytännön ohjaukseen tällä alalla. [Vastauksista](#) kävi ilmi, ettei useimmissa jäsenvaltioissa ole eturyhmätoiminnan sääntelyä koskevia erityissäännöksiä eikä

Euroopan oikeusasiamiesten verkoston vuosikokous Brysselissä.

virkamiehille annettavaa käytännön ohjausta. Oikeusasiamies laati sen jälkeen käytännön ohjeiden luonnoksen ja pyysi palautetta verkoston jäseniltä ja yleisöltä. Hän aikoo vuonna 2017 esitellä ohjeiden lopullisen version kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä.

Verkoston päätapahtuma vuonna 2016 oli Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä ensimmäinen vuosikokous, joka pidettiin kesäkuussa Brysselissä. Kokoukseen osallistui koko verkosto ja se oli avoin myös muille kuin jäsenille, esimerkiksi Brysselissä toimiville sateenvarjoryhmille ja toimittajille. Tähän erittäin vuorovaikutteiseen tapahtumaan osallistui yhteensä 250 henkilöä. Siinä käsiteltiin ajankohtaisia aiheita, kuten vastaamista Euroopan pakolaiskriisiin, eturyhmätoiminnan avoimuuden edistämistä hyvän hallinnon edellytyksenä ja oikeusvaltioon kohdistuvia haasteita. Tapahtumassa käsitellyistä keskeisistä aiheista laadittiin kokouksen jälkeen ENO:n vuosijulkaisu *Network in Focus*. [g+ #4](#)

Marraskuun 2016 lopussa oikeusasiamies matkusti Madridiin tapaamaan Espanjan oikeusasiamies Soledad Becerril Bustamantea ja hänen työntekijöitään sekä Espanjan avoimuusneuvostoa, kansalaisjärjestöjä, yritysten edustajia, diplomaatteja, toimittajia jne. Vaikka Espanjasta saadaankin perinteisesti suuri määrä kanteluja, vierailun tavoitteena oli lisätä tietoisuutta siitä, mitä Euroopan oikeusasiamies voi konkreettisesti tehdä Espanjan kansalaisten ja yritysten hyväksi. [#20](#)

#20

Gundi Gadesmann

Erosion of EU's founding values in several Member States are great cause of concern [@EUombudsman](#) [@NewEconomyForum](#)

EU:n perusarvojen rapautuminen useissa jäsenvaltioissa on keskeinen huolenaihe.

Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia aiheita, kuten vastaamista Euroopan pakolaiskriisiin, eturyhmätoiminnan avoimuuden edistämistä hyvän hallinnon edellytyksenä ja oikeusvaltioon kohdistuvia haasteita.

g+

#4

Euroopan
oikeusasiamies

[Julkaisu] Network in Focus Euroopan oikeusasiamiesten verkoston (ENO:n) vuotuisen uutiskirjeen Network in Focus

ensimmäinen numero on julkaistu. Tärkeimmät aiheet ovat:

- Euroopan vastaus pakolaiskriisiin
- eturyhmätoiminnan avoimuus keinona edistää hyvää hallintoa
- oikeusvaltioperiaate EU:ssa.

Julkaisun voi ladata kokonaisuudessaan seuraavilla kielillä: ES, DE, EN, FR ja IT (<https://www.ombudsman.europa.eu/en/activities/network-publications.faces>).

European Network of Ombudsmen

Network in Focus 2016

Responding to Europe's migration crisis
Promoting lobbying transparency as good administration
Challenges to the rule of law in the EU

Oikeusasiamies on verkoston uudelleenorganisoinnin jälkeen saanut entistä enemmän kysymyksiä ENO:n jäseniltä, jotka pyytävät apua EU:n lainsäädäntöön liittyvien monimutkaisten kysymysten tulkintaan.

Oikeusasiamies on verkoston uudelleenorganisoinnin jälkeen saanut entistä enemmän kysymyksiä ENO:n jäseniltä, jotka pyytävät apua EU:n lainsäädäntöön liittyvien monimutkaisten kysymysten tulkintaan. Kysymysmenettelyn nopeutumisen ansiosta oikeusasiamies käsitteli kahdeksan kysymystä vuonna 2016. Esille tuotuja asioita olivat muun muassa tiettyjen rajat ylittävien terveydenhoitokulujen korvaaminen ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta suoritettavat maksut.

Euroopan oikeusasiamies Espanjan tv-kanava TVE:n haastattelussa Madridissa.

#21

Parlamento Europeo

Emily O'Reilly

@EUombudsman de visita en Madrid bit.ly/2gITw5o

Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reilly vierailulla Madridissa.

Vuonna 2016 verkostolle annettiin viran puolesta jäsenenä toimivan jäsenen aseman Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO) neuvonantavassa foorumissa, ja Kreikan oikeusasiamies edusti verkostoa marraskuussa Ateenassa järjestetyssä foorumissa käydyissä keskusteluissa. Näkyvimpiä toimia, joita verkosto toteuttaa tulevaisuudessa, ovat osallistuminen EASOn neuvonantavaan foorumiin, turvapaikkamenettelyjä koskevan asiantuntemuksen tarjoaminen Euroopan parlamentille uuden Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän hyväksymisen yhteydessä sekä yhteisen foorumin perustaminen Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvien EU:n kansalaisten sekä EU:ssa asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten Brexit-kantelujen käsittelyä varten. Verkoston on myös määrä osallistua EASOn tulevan valitusmekanismin perustamiseen. [#21](https://twitter.com/EUombudsman)

Euroopan oikeusasiamies vaihtoi näkemyksiä Euroopan parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan kanssa.

Euroopan oikeusasiamiehen tehtävänä on auttaa kansalaisia, yrityksiä, yhdistyksiä, kansalaisjärjestöjä ja muita organisaatioita. Oikeusasiamiehen puoleen kääntyminen ja avun pyytäminen olisi tehtävä mahdollisimman helpoksi niiden kannalta. Oikeusasiamies päivitti vuonna 2016 tapausten käsittelymenettelyjään laajamittaisten sisäisten ja ulkoisten kuulemisten jälkeen. Päivitys on osa strategiaa, jonka tavoitteena on tehostaa tutkimuksia ja ulottaa niiden entistä suuremmat vaikutukset yhä useampaan kansalaiseen.

Oikeusasiamies korostaa myös yleistä etua koskevien tutkimusten tekemistä. Hän toteuttaa laajempia strategisia tutkimuksia aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa, vaikka kanteluihin perustuvat tapaukset muodostavatkin valtaosan hänen työstään.

Oikeusasiamiehen uudet [täytäntöönpanosäännökset](#) parantavat menettelyn tehokkuutta ja tuloksellisuutta avunpyytäjien kannalta. Uudella menettelyllä otetaan käyttöön kantelujen käsittelyn joustavampi toimintamalli. Näin on määrä varmistaa entistä järkevämpi ja tulospainotteisempi lähestymistapa tutkimuksiin.

Oikeusasiamiehen uudet täytäntöönpanosäännökset parantavat menettelyn tehokkuutta ja tuloksellisuutta avunpyytäjien kannalta.

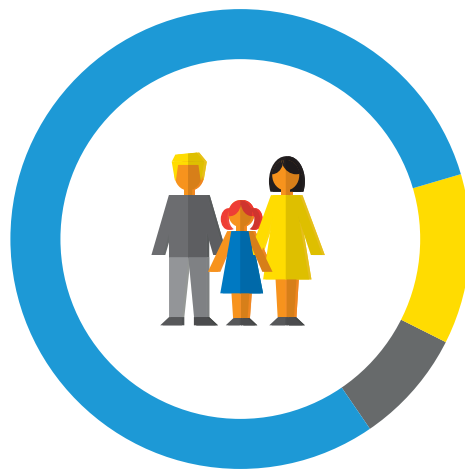

8.1 Yhteenvedo kanteluista ja strategisista tutkimuksista

Neuvot, kantelut ja tutkimukset vuonna 2016

15 797

kansalaista
sai Euroopan
oikeusasia-
mieheltä apua
vuonna 2016

12 646

neuvoa annettiin oikeusasiamiehen
verkkosivuilla olevan vuorovaikutteisen
oppaan kautta

1 880

kantelua käsiteltiin vuonna 2016

1 271

tiedusteluun vastattiin
oikeusasiamiehen toimistosta

245

Euroopan
oikeusasiamiehen
vuonna 2016
käynnistämää
tutkimusta

235

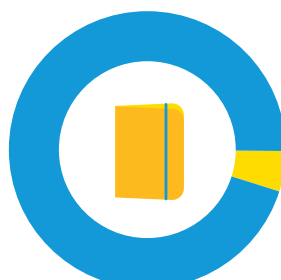
tutkimusta käynnistettiin kantelun
perusteella

10

oma-aloitteista tutkimusta
käynnistettiin

291

Euroopan
oikeusasiamiehen
vuonna 2016
päättämää tutkimusta

278

kantelun perusteella käynnistettyä
tutkimusta päätettiin

13

oma-aloitteista tutkimusta päätettiin

Euroopan oikeusasiamies on parantanut työskentelymenetelmiään, jotta niistä saataisiin entistä tehokkaampia ja jotta ne vaikuttaisivat yhä enemmän useampaan kansalaiseen. Tätä tarkoitusta varten hän otti vuonna 2016 tapausten käsittelyssä käyttöön uuden yksinkertaistetun ja entistä joustavamman menettelyn, jossa lähestymistapa tutkimuksiin on entistä käytännöllisempi. Kanteluihin perustuvia tapauksia, joiden sisältö on samankaltainen, voidaan käsitellä myös yhteisesti strategisina tutkimuksina, kuten aiemminkin on tehty. Esimerkkinä tästä lähestymistavasta on tutkimus, joka koskee Euroopan komission käyttämien erityisneuvonantajien roolia. Tämä ennakoiva strateginen toimintamalli on melko varmasti ennalta ehkäissyt muiden yksittäisten kantelujen tarpeen.

Strateginen toiminta vuonna 2016

4

strategista tutkimusta käynnistettiin vuonna 2016

esim. komission käytännöt erityisneuvonantajien mahdollisten eturistiriitojen ehkäisemiseksi, viiveet kemikaalien testauksessa, EU:n pilottihankkeen mukainen rikkomuksista tehtyjen kantelujen käsittely komission toimesta

5

strategista tutkimusta päätettiin vuonna 2016

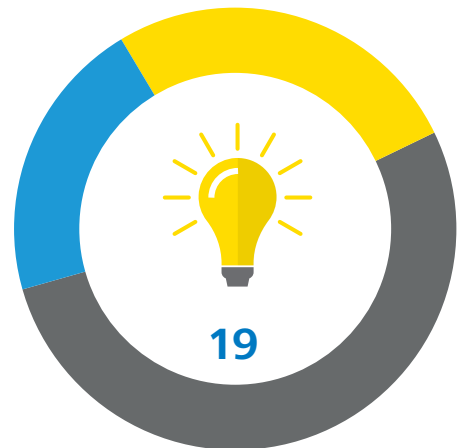
esim. kolmikantakokousten avoimuus, Humira-nimistä lääkettä koskevien kliinisten tutkimusraporttien saatavuus (EMA), EPSOn menettelyt uudelleen käsittelypyyntöjen käsittelyssä, komission maksujen oikea-aikaisuus

10

strategista aloitetta käynnistettiin vuonna 2016

(selvennyspyynnöt, epäviralliset tutkimukset)

esim. komission entisen puheenjohtajan pyörövisiirtyminen, euroryhmän avoimuus, EIP:n avoimuus ja eturistiriitojen estäminen, EKP:n vakavaraisuuden arviointiprosessin avoimuus, vammaisten henkilöiden mahdollisuudet käyttää komission verkkosivustoa

8.2 Oikeusasiamiehen toimivaltaan kuulumattomat kantelut

Euroopan oikeusasiamies saa monia kanteluja asioista, jotka eivät kuulu hänen toimivaltaansa. Useimmiten ne ovat asioita, jotka eivät koske EU:n toimielimen tai elimen toimintaa. Oikeusasiamiehen toimivaltaan eivät myöskään kuulu EU:n toimielimiä koskevat kantelut, joissa on kyse yksinomaan poliittisista kysymyksistä, kuten lainsäädännöstä tai tuomioistuimen tuomiovallan käytöstä.

Koska nämä kantelut eivät kuulu oikeusasiamiehen ydintoimintaan, toimisto ilmoittaa vain vähän niitä koskevia tietoja. Niiden kohteena oli pääasiassa kansallisia julkisia elimiä, kansallisia tai kansainvälisiä tuomioistuimia ja monia erilaisia yksityisiä yhteisöjä. Toisinaan kantelut perustuvat virheelliseen käsitykseen siitä, että Euroopan oikeusasiamies on kansallisten oikeusasiamiesten yläpuolella oleva valituselin. Kantelut kattavat monia eri aloja. Toistuvia aiheita ovat kuluttajansuoja, verotus, sosiaaliturva ja terveydenhuolto sekä viime vuosina pankkeja koskevat kysymykset.

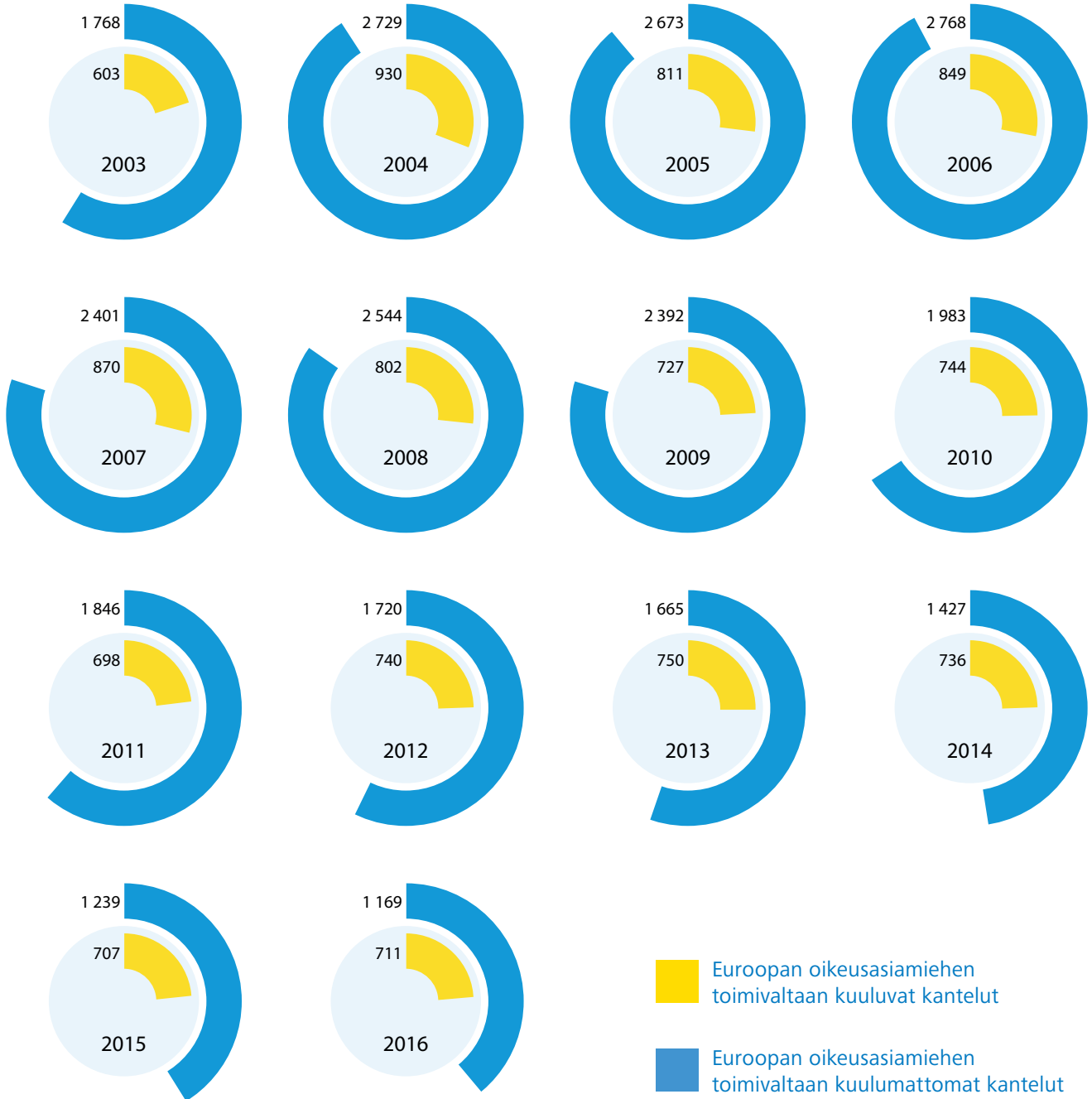
Toimisto käsittelee kantelut erittäin huolellisesti ja antaa mahdollisuuksien mukaan neuvontaa tai siirtää kantelut muille elimille, jotka voivat olla avuksi. Oikeusasiamies neuvoo kantelijaa yleensä kääntymään Euroopan parlamentin puoleen kanteluissa, joissa tuodaan esille tyytymättömyys EU:n lainsäädäntöön. Monimutkaisissa täytäntöönpanokysymyksissä kantelijoita neuvotaan yleensä kääntymään Euroopan komission tai EU:n verkostojen, kuten SOLVIT tai Sinun Eurooppasi -neuvonnan puoleen. Kantelijaa voidaan myös ohjata viemään asiansa kansallisen oikeusasiamiehen käsiteltäväksi. Vuodelta 2016 ohjattiin esimerkiksi Portugalin oikeusasiamiehen luo kantelu EU:n lainsäädännön soveltamisesta meluhaittoihin, Belgian liittovaltion oikeusasiamiehen luo kantelu eläkekysymyksistä sekä Puolan ja Romanian oikeusasiamiesten luo kantelut kysymyksistä, jotka liittyivät vankilaoiloihin.

Toimisto pyrkii vähentämään sen tehtäviin kuulumattomien tapauksien lukumäärää. Tavoitteena on välttää niiden kansalaisten tyytymättömyys, jotka eivät voi saada välitöntä apua oikeusasiamieheltä. Vuonna 2016 tapauksia oli ennätyskellisen vähän, vain 1 169 (edellisenä vuonna 1 239.) Tähän tulokseen päästiin suurelta osin toimiston työtä koskevan tehokkaan tiedotuksen ja verkkosivustolla olevan vuorovaikutteisen oppaan ansiosta.

Toimisto käsittelee sen toimivaltaan kuulumattomia kanteluja erittäin huolellisesti ja antaa mahdollisuuksien mukaan neuvontaa tai siirtää kantelut muille elimille, jotka voivat olla avuksi.

Kantelujen määrä vuosina 2003–2016

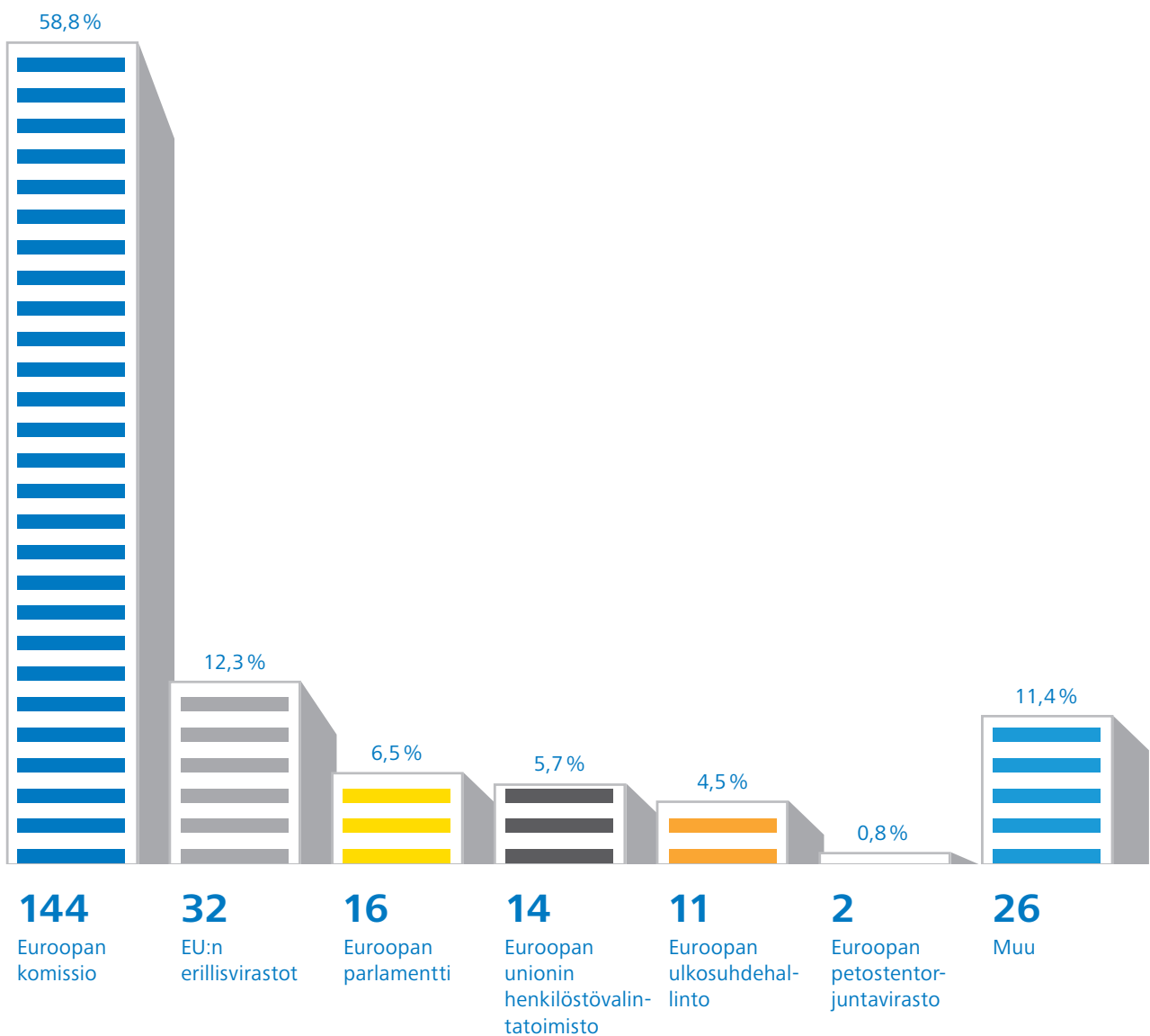

Luku 9

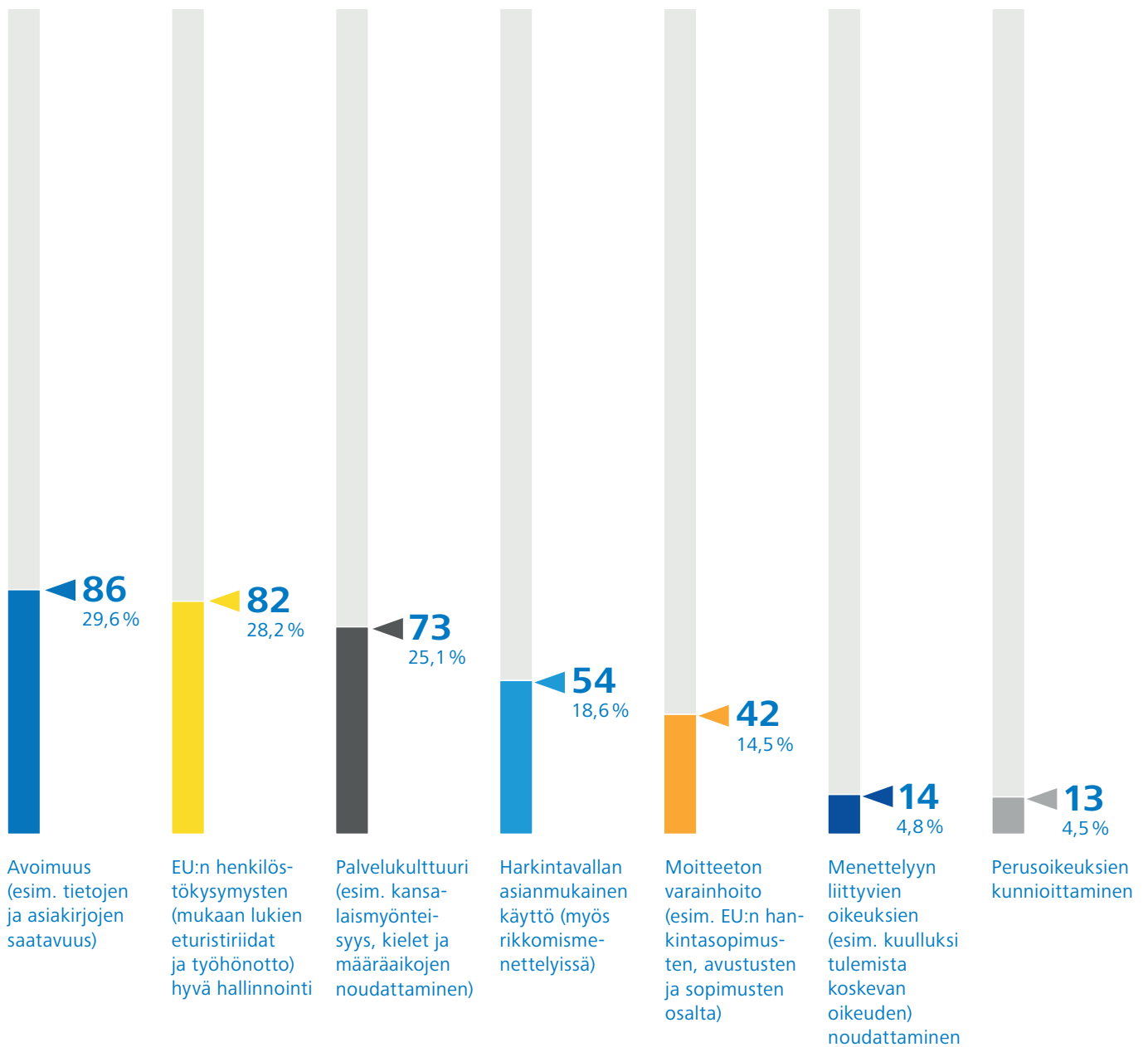
Kantelun kohteena olleet toimielimet ja elimet

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2016 tekemät tutkimukset koskivat seuraavia elimiä

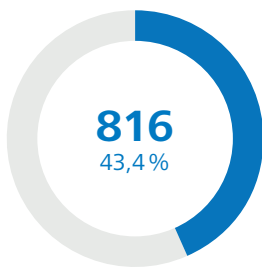
Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2016 päättämien tutkimusten aiheet

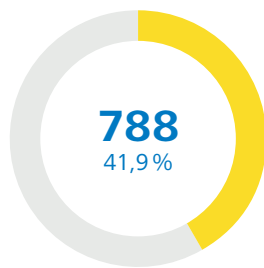
Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies päätti tutkimuksen, joka koski kahta tai useampaa aihetta. Prosenttiosuukien summa on sen vuoksi suurempi kuin 100 prosenttia.

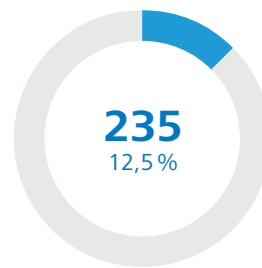
Vuonna 2016 saapuneiden kantelujen perusteella toteutetut Euroopan oikeusasiamiehen toimet

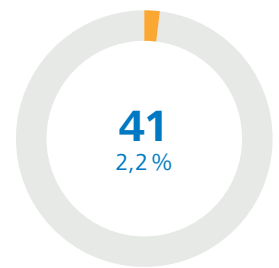
neuvoa annettiin tai tapaus siirrettiin toiselle valituselimelle

vastauksessa kantelijalle ilmoitettiin, ettei lisäneuvoja voitu antaa

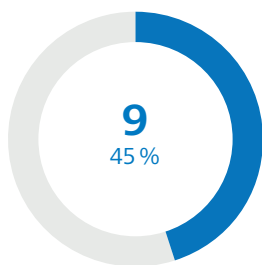

tutkimusta käynnistettiin

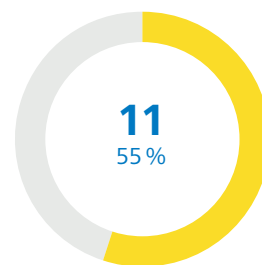

päätöstä tutkittavaksi ottamisesta

Tutkimukset, joissa Euroopan oikeusasiamies havaitsi hallinnollisen epäkohdan vuonna 2016

Toimielimelle kriittinen huomautus

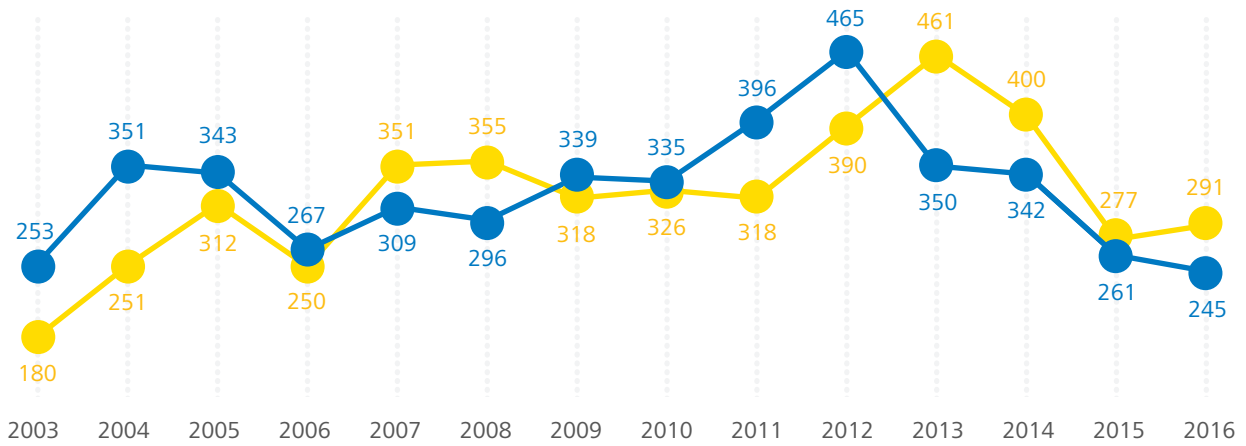

Toimielin hyväksyi suosituksen kokonaan tai osittain

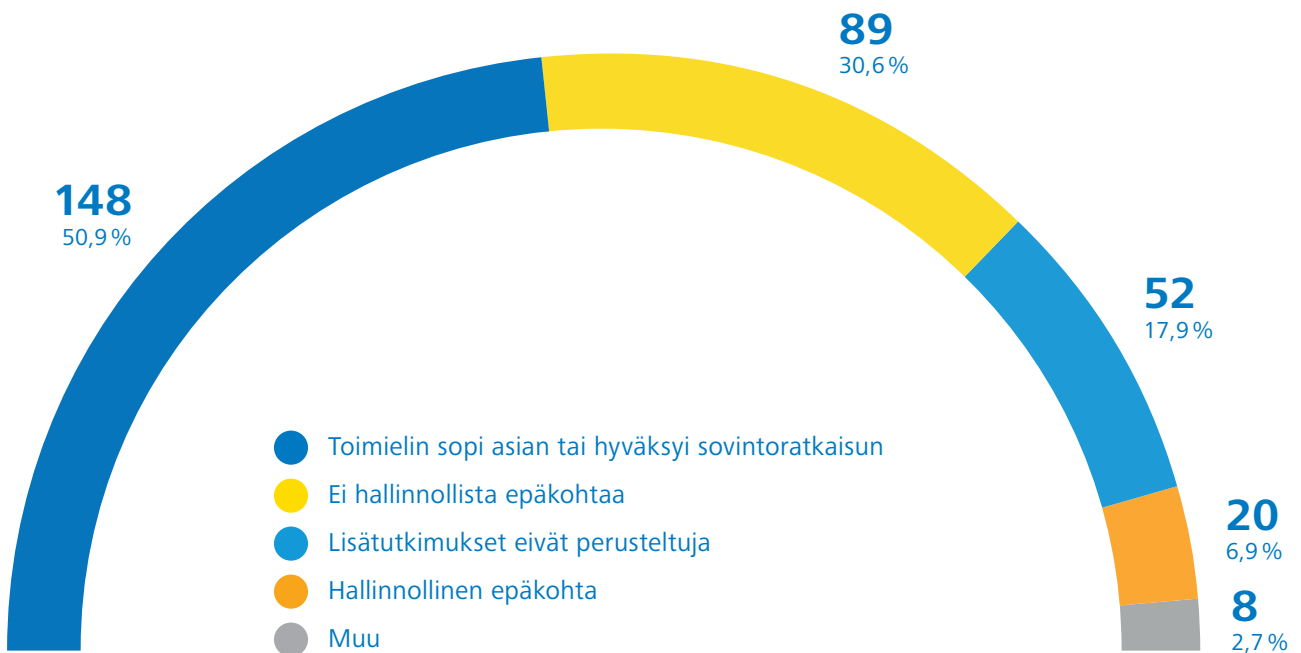

Euroopan oikeusasiamiehen tutkimusten määrän kehittyminen

Tutkimus käynnistetty   Tutkimus päätetty

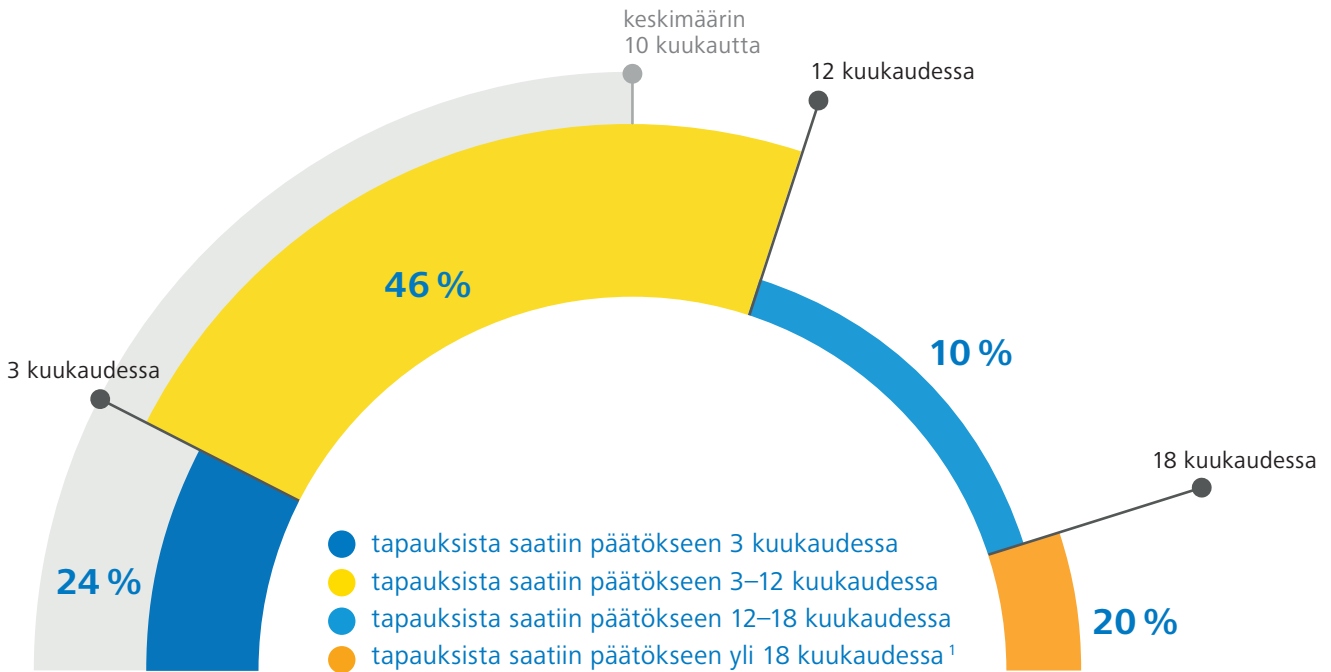

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2016 päättämien tutkimusten tulokset

Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies päätti tutkimuksen kahdesta tai useammasta syystä. Prosenttiosuukien summa on sen vuoksi suurempi kuin 100 prosenttia.

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2016 päättämien tutkimusten pituus

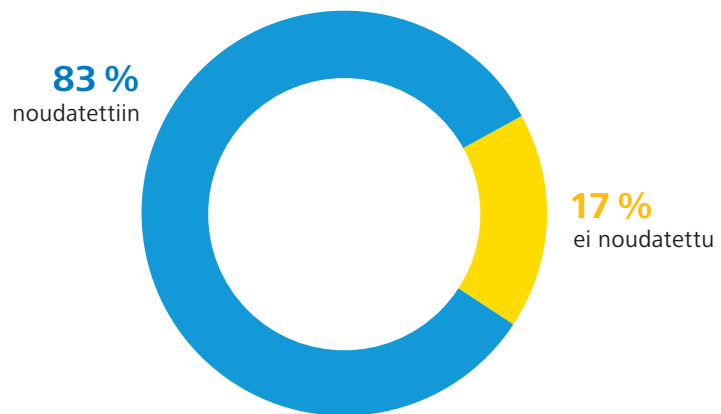

¹ Joissakin monimutkaisissa tapauksissa tarvitaan useita kantelijan ja asianomaisen toimielimen kuulemisia. Uusien täytäntöönpanosäännösten odotetaan kuitenkin lyhentävän tutkimusten kestoja.

Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen

Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen vuonna 2015

Oikeusasiamies on viitenä viime vuonna julkaissut vuosittain kattavan selvityksen siitä, miten EU:n elimet ovat noudattaneet EU:n hallinnon parantamista koskevia oikeusasiamiehen ehdotuksia. Nämä ehdotukset annetaan ratkaisuihin, suosituksina, kriittisinä huomautuksina ja lisähuomautuksina. Noudattamistaso on keskeinen tekijä mitattaessa oikeusasiamiehen työn vaikutusta ja merkitystä.

Kertomuksesta *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2015* (Tilanne korjattu? Näin EU:n toimielimet vastasivat oikeusasiamiehelle vuonna 2015) käy ilmi, että EU:n elimet noudattivat oikeusasiamiehen ehdotuksia 83-prosenttisesti, mikä on tähän mennessä toiseksi paras tulos. Kaikkiaan 18 tutkitusta elimestä 12 sai tulokseksi 100 prosenttia. Komissio, jonka osuus on suurin kaikista oikeusasiamiehen tekemistä tutkimuksista, sai tulokseksi 82 prosenttia. Kertomuksen mukaan ehdotuksia noudatetaan vaihtelevasti eri elimissä: osa elimistä sai tulokseksi täydet 100 prosenttia, heikoimmassa tapauksessa tulos oli 33 prosenttia. Esimerkiksi Euroopan parlamentti, Frontex ja Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) noudattivat ehdotuksia 100-prosenttisesti.

Vuotta 2016 koskeva kertomus on saatavilla vuoden 2017 lopulla.

13.1 Talousarvio

Oikeusasiamiehen talousarvio on EU:n talousarvion itsenäinen pääluokka. Talousarvio jakautuu kolmeen osastoon. Osastoon 1 sisältyvät palkat, korvaukset ja muut henkilöstöön liittyvät menot. Osastoon 2 sisältyvät kiinteistöt, kalustot, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot. Osastoon 3 sisältyvät toimiston yleisistä tehtävistä aiheutuvat menot. Vuonna 2016 talousarvion mukaisia määrärahoja oli 10 658 951 euroa.

Tehokkaan varainhoidon varmistamiseksi oikeusasiamiehen sisäinen tarkastaja tarkastaa määräajoin toimiston sisäiset valvontajärjestelmät ja sen varainkäytön. Kuten muidenkin EU:n toimielinten tapauksessa, Euroopan tilintarkastustuomioistuimien tarkastaa myös oikeusasiamiehen toimiston tilit.

Euroopan oikeusasiamiehen henkilöstö.

13.2 Resurssien käyttö

Oikeusasiamies laatii joka vuosi [vuotuisen hallintosuunnitelman](#), jossa määritellään konkreettiset toimet, jotka on toteutettava toimiston tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2016 hallintosuunnitelma on toinen suunnitelma, joka perustuu Euroopan oikeusasiamiehen strategiaan "[Kohti vuotta 2019](#)".

Oikeusasiamiehen toimistossa työskentelee erittäin pätevä ja kielitaitoinen henkilöstö. Näin varmistetaan, että se voi hoitaa hallinnollisia epäkohtia koskevat kantelut 24:llä EU:n virallisella kielellä ja lisätä tietoisuutta oikeusasiamiehen työstä. Vuonna 2016 oikeusasiamiehen toimistossa oli 75 työntekijää.

Täydellinen ja säännöllisesti päivitettävä henkilöstöluettelo sekä yksityiskohtaista tietoa oikeusasiamiehen toimiston organisaattiorakenteesta ja kunkin yksikön tehtävistä on saatavilla [oikeusasiamiehen verkkosivustolla](#).

Näin otat yhteyttä Euroopan oikeusasiamieheen

Kirjoita

Euroopan oikeusasiamies
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Soita

+33 (0)3 88 17 23 13

Lähetä sähköpostia

eo@ombudsman.europa.eu

Käy verkossa

Verkkosivusto: www.ombudsman.europa.eu
Twitter: twitter.com/EUombudsman
Google+: plus.google.com/101520878267293271723
LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026
YouTube: www.youtube.com/eotubes

Tämä vuosikertomus on julkaistu internetissä osoitteessa
www.ombudsman.europa.eu

© Euroopan unioni, 2017

Kaikki valokuvat ja kuvat © Euroopan unioni, paitsi kansikuva (© Konstantin Faraktinow/Stocklib).

Jäljentäminen opetustarkoituksessa ja muussa ei-kaupallisessa tarkoituksessa on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Käytetyt kirjasimet: FrutigerNext ja Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-909-5	ISSN 1680-3833	doi:10.2869/174185	QK-AA-17-001-FI-C
PDF	ISBN 978-92-9212-920-0	ISSN 1680-3949	doi:10.2869/65586	QK-AA-17-001-FI-N

Ota yhteyttä Euroopan oikeusasiamiehen toimistoon,
jos tarvitset tämän julkaisun suurennetulla tekstillä.